

CENY

20

PRENUM

Miesięcz.
Lwowie 4 zł 50 gr.
z dostawą do do-
mu i w całej
Polsce z przesył-
ką pocztową 4 zł
80 gr., zagranicą
miesięcznie 6 zł
50 gr

Dla urzędników
państwowych i
nauczycieli
miesięcznie 3 zł.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji
19,

w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.

Redaktor naczelny
przyjmuje: od
5-6 po południu.

W osamotnieniu...

Lwów, 20 grudnia.

(Ign.) Na rzesze inteligencji polskiej, od lat siedmiu cierpliwie znoszącej dolegliwe ciężary nierealnej, pełnej pomyłek polityki gospodarczej doktrynerskich rządów, na te zastępy ideowo najproduktywniejszego elementu społecznego spadł znowu cios bolesny, tym razem już całkiem bezwzględny, w drakoński sposób spychający na dno nędzy bezbronnych pracowników umysłowych.

Sam fakt nie dziwi nas zupełnie, gdyż nie po raz pierwszy zdiera się skórę z inteligenta, ażeby ją wyprawzić na bęben, na którym każdy rząd po kolei wybębnia urbi et orbi swoje plany sanacyjne. Przyszliśmy się już do tego, że wszystkie krytyczne dolegliwości leczy się u nas transfuzją krwi, wyciśniętej z kościotrupa urzędniczego; lecz wszystkie ostatnie, z perwersją pomyslane „redukcje” osób, poborów, praw i hojne podwyżki wymiaru pracy i obowiązków, dowodzą niezbicie, że walka z inteligencją wchodzi w stadium decydujących rozstrzygnięć.

Nadeszła chwila rozrachunku i wszyscy, których los postawił w szeregu umysłowego proletariatu pracującego, muszą dzisiaj jasno określić swoich przeciwników, wskazać ich palcem — zdemaskować.

Gdy w okresie wyborów chodziło o przemycenie do Sejmu karierowiczów głosami masy inteligentów, wówczas były stronnictwa, które w natrączywy sposób afiszowały gotowość do obrony urzędników, z cyniczną śmiałością drukowały manifesty miłości — a dziś, gdy zaszła potrzeba faktycznej pomocy, te same stronnictwa z faryzeuszowskim ubolewaniem zwróciły ku wyborcom afisze reklamowe stroną niezadrukowaną, pokazały odwrotną stronę medalu. Tak jest: Podczas wyborów mieli urzędnicy żarliwych przyjaciół, lecz w dzisiejszej walce o byt pozostali kompletnie osamotnieni.

Gdy rząd dokonuje zabójczego harakiri, w Sejmie cichutko na prawej stronie, a lewica markuje chytne dasy dyskretnym chrząkaniem. Dotychczas nie odezwał się ani jeden głos, któryby śmiało, otwarcie napiętnował zamach na egzystencję sudrasów umysłowych i wziął ich w skuteczną obronę.

A przecież w Sejmie zasiadają posłowie, którzy niedawno wycierali także kazamaty biurowe, wypływali płucą w salach szkolnych i tylko dzięki poparciu swoich towarzyszy zawodowych pobierają tłuste diety poselskie.

Gdzież oni są?

SANATORJUM dla chorób

piersiowych

im. Dr. DŁUSKICH — Zakopane

zostanie otwarte w ciągu grudnia b. r.

Zgłoszenia do Zarządu.

786

Nadzieje na pożyczki zagraniczne.

Kapitałiści amerykańscy interesują się monopolem tytoniowym, angielscy — Bankiem Polskim.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 grudnia.

W związku z wiadomościami o podpisaniu przez p. Młynarskiego układu z trustem banków nowojorskich w sprawie pożyczki pod zastaw monopolu tytoniowego, wyjedzie w dniach najbliższych do Warszawy delegacja American Tobacco Comp., która zbada organizację i dochodowość monopolu tytoniowego w Polsce, poczem poda warunki, na jakich toczyłyby się rokowania o pożyczkę amerykańską.

Niezależnie od tego w połowie stycznia przybyć mają do Polski przedstawiciele angielskiego świata

finansowego w związku z uchwałą Rady ministrów, dopuszczającą udział kapitału zagranicznego w Banku Polskim.

Warszawa, 19 grudnia.

Premier Skrzyński przyjął posła Stanów Zjednoczonych, p. Stetsona, wraz z przedstawicielami przemysłu górnośląskiego, pp. Rossim i Wolfem.

—o—

Warszawa, 19. 12. (AW.) Z N. Jorku donoszą, że dr. Kemmerer, ekspert rządowy do spraw finansowych, wyjechał do Warszawy, celem odbycia konferencji z rządem polskim w sprawach finansowych.

P. Linde jest już na wolności.

Wdzięczni przyjaciele zdołali mu wyrobić emeryturę w wysokości 900 zł. miesięcznie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 grudnia.

W dniu dzisiejszym został zdjęty areszt domowy z b. prezesa P. K. O. — p. Lindego, który dał sędziemu śledczemu zabezpieczenie w sumie 500.000 złotych.

Czy im skończyły języki, że tak wstrzemięźliwie milczą?

A gdzież się u nich podziało poczucie odpowiedzialności i etyka solidarnego obowiązku?

Być może, że w politycznym almanachu nazywa się to nawet racją stanu — jednak w przekonaniu uczciwego człowieka nie przestanie to być nigdy pospolitą paskudztwem. Tak jest!

W ciężkim czasie doświadczeń opuścili inteligencję obludni przyjaciele i z tego trzeba koniecznie wyciągnąć konsekwencje. Dziś już nie ma innego wyjścia, tylko: Samobrona przez organizację!

Trzeba zrozumieć, że demokratyczna ideologia w praktycznym zastosowaniu jest: zorganizowaną walką o byt.

Gdy wszystkie związki pracowników umysłowych, dotychczas lu-

zem chodzące, lub modo caduco przyczepione do nieswoich programów partyjnych, zjednoczą się w jedno ciało, ożywione duchem wspólnych potrzeb zawodowych i postulatów państwowych, nikt nie ośmieli się wobec nich stosować polityki nagrywania i znajdują się zawsze środki obrony zagrożonej egzystencji.

Ostatnia ciężka próba powinna wysunąć jedynie żywotne hasło: Zjednoczenia i solidarności organizacji!!

A gdy się to stanie, inteligencja przy przyszłych wyborach nie będzie terenem eksploatacji, nie pójdzie na lep stronnicej frazeologii, lecz sama przy umie wyborczej zdecydować o swej przyszłości i to będzie zapłatą dla tych, którzy zdradzili jej sprawę.

—oo—

Nowe utrudnienia życia gospodarczego.

(Telef. od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19 grudnia.

Prasa warszawska występuje ostro przeciw rozporządzeniu ministra skarbu Zdziechowskiego o ograniczeniu kupna walut tylko przez banki dewizowe, nazywając je pomysłem nieszczęśliwym, który ujemnie wpłynie na życie gospodarcze oraz powiększy szeregi spekulantów walutowych.

—oo—

Projekt założenia własnych plantacji tytoniu.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 19 grudnia.

Dyrekcja monopolu tytoniowego przystąpi do założenia krajowych plantacji tytoniu. W tym celu wysłała wyprawę doświadczalną do Włoch, złożoną z wicedyr. Kreutza i dwóch urzędników, którzy mają się zapoznać z organizacją i szczegółami uprawy plantacji tytoniowych. Na wzór ten będą założone plantacje tytoniu w okolicach Zaleszczyk.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie we Lwowie dnia 19 grudnia: 9.80 zł. Tendencja słaba.

Dolar w obrocie bankowym w Warszawie dnia 19 grudnia: 9.80 zł. w żądaniu bez odbiorców. Tendencja słaba.

Zurych urzędowy: N. Jork 5.1775. Londyn 25.1125. Paryż 20.00. Wiedeń 73.05. Praga 15.32. Włochy 20.89. Belgia 23.4875. Budapeszt 72.70. Sofia 3.75. Holandia 208.00. Oslo 104.75. Kopenhaga 128.75. Sztokholm 138.75. Hiszpania 73.40. Bukareszt 2.40. Berlin 123.30. Belgrad 9.19.

Pogielda nowojorska: Warszawa 11.00. Londyn 4.85 i jedna ósma. Paryż 3.82. Wiedeń 14.06. Praga 2.9625. Włochy 4.0375. Belgia 4.535. Budapeszt 14.06. Szwajcaria 19.31. Sofia 0.74. Holandia 40.17. Oslo 20.14. Kopenhaga 24.79. Sztokholm 26.81. Hiszpania 14.18. Bukareszt 0.465. Berlin 23.81. Belgrad 1.7725.

ZWYŻKA AKCJI NA GIEŁDZIE WARSZAWSKIEJ.

(Telef. od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19 grudnia.

Na dzisiejszym posiedzeniu giełdy płacono dewizy na Nowy Jork 9.50, w sprzedaży 9.52, kupno 9.48. W papierach dywidendowych nastąpiła wyżka, szczególnie w akcjach metalurgicznych. Z powodu ograniczenia obrotu walutami, spekulacja zwróciła się ku akcjom. — Akcje Banku Polskiego zwyżkowały z 54.00 na 65, a przy końcu 58

Z listów do redakcji. O potrzebie redukcji złodziei i o sanacji dusz.

Lwów, 20 grudnia.

Otrzymujemy następujące pismo:
Wysuwane obecnie przez rząd **hasło redukcji liczby urzędników** lub pensji urzędniczych, zmusza urzędników, uczciwie pełniących swe funkcje, do wskazywania na jedną, bardzo pewną drogę, niezawodnie prowadzącą do znacznych oszczędności i zrównoważenia budżetu państwowego. Droga ta może być lapidarnie scharakteryzowana w 2-ich słowach: „**redukcja złodziei**“.

I rzeczywiście, bez przesady można powiedzieć, że wszystkie oszczędności, jakie ma zamiar rząd osiągnąć **na obcinaniu pensji urzędniczych, nie przyniosą żadnej korzyści skarbowi polskiemu**, jeżeli nie rozpocznie się energicznego tępienia tych wyższych dygnitarzy, jacy narażili lub narażą skarb państwa na milionowe straty wskutek złej woli lub niedbalstwa.

Pod słowem „redukcja złodziei“ rozumiemy ustalenie **materiałnej odpowiedzialności dla tych „patriotów własnej kieszeni**“, którzy rabowali w biały dzień skarb państwowy, licząc na „szerokie plecy“ również wysoko postawionych krewnych lub współników. Przez bezwzględną konfiskatę majątku tych „rycerzy“ o „szerokim rozmachu“, można byłoby nieco zmniejszyć rozkradanie skarbu państwowego. Zaś przez ustalenie lojalnej, niespodzianej kontroli we wszystkich możliwych dziedzinach pracy urzędów państwowych można byłoby do po-

wnego stopnia uprzedzić nadużycia lub bodaj **ograniczyć je do „minimalnych rozmiarów**“. Wszak słyszeliśmy, że wskutek szachrajskich manipulacji, popełnionych przez różnych dygnitarzy, została rozkradziona de facto jedna piąta budżetu państwowego. Jeżeli więc będziemy kroczyć dalej tą samą drogą, to zbierane przez redukcje pensji urzędniczych oszczędności będą bez końca ginać w bezdennych kieszeniach tychże dygnitarzy, którzy dawno zasłużyli na... szubienicę.

Czas najwyższy, aby hasło: „**redukcja złodziei**“ — rozbrzmiało donośnym echem na całym obszarze Rzpltej, bo inaczej za kilka lat nie tylko nie będzie czego redukować, a **nawet nie będzie czego kraść**.

Posłowie sejmowi, pobierający ministerialne gaże poselskie, a medytujący nad redukcją pensji urzędniczych — powinni wreszcie zażądać od rządu wprowadzenia w czyn hasła „**redukcji złodziei**“, skoro na razie nie można załatwić sprawy redukcji liczby posłów sejmowych i ich gaż poselskich.

Drugim hasłem, które musi rozbrzmieć po całej Polsce, jest hasło „**sanacja dusz**“. Powojenna zgnilizna moralna poczyniła tak daleko idące spustoszenia w psychologii mas, że bez sanacji dusz nie można mieć poważnej nadziei, aby przyszło do realnego skutku hasło — sanacja skarbu. Zadanie sanacji dusz powinna wziąć na swe barki szkoła. Urzędnik.

—XO—

Możliwość zbrojnego konfliktu między Japonią a Sowietami.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.

Moskwa, w grudniu.

(I) Wiadomość o wkroczeniu wojsk japońskich do Mukden wywołała w kołach sowieckich duże wrażenie i zaniepokojenie. W kołach tych **liczą się z możliwością wdrożenia przez rząd sowiecki odpowiednich kroków o niezmiernie poważnych następstwach**. Sytuacja na Dalekim Wschodzie zaostriżyła się nadzwyczajnie tak, iż **możliwość zbrojnego starcia między Japonią a Sowietami bynajmniej — zdaniem kół sowieckich — nie jest wykluczona**.

Rzecz charakterystyczna, że i w danym wypadku winę powstania widnia wojny na Wschodzie ma ponieść — zdaniem Sowietów — Anglia, pod której wpływem Japonia rzekomo zaangażowała się w zatargu chińskim, aby sparaliżować wzrost wpływów sowieckich. Na skutek otrzymanych od Karachana relacji, rząd moskiewski wydał rozporządzenie o natychmiastowym wysłaniu na Daleki Wschód znacznych posiłków wojskowych, **przeważnie z załóg syberyjskich**. Prasa sowiecka zajmuje w tym zatargu stanowisko, dziwnie analogiczne z agresywnym stanowiskiem rządu carskiego w roku 1904, t. j. przed wybuchem wojny rosyjsko-japońskiej. Broni ona mianowicie **poglądu na całą Mandżurię, jako na kraj, wchodzący wyłącznie w strefę wpływów rosyjskich**, a co do którego Japonia nie powinna rościć so-

bie żadnych „uzasadnionych“ pretensji, zwłaszcza, że ofensywa sowiecka na terenie Mandżurji odbywa się pod płaszczykiem rzekomej obrony żywotnych interesów i „niezależności“ narodu chińskiego.

W końcu dodajmy, że właśnie w ostatnich dniach — po przeszło pięciomiesięcznych pertraktacjach, doszło do skutku porozumienie **sowiecko-japońskie w sprawie udzielenia rządowi japońskiemu „brzymskich koncesji naftowych, węglowych, oraz leśnych na terenie Sachalinu** (w tej części wyspy, która na mocy niedawnego traktatu odeszła z powrotem do Sowietów).

Dzięki tym koncesjom, Japonia faktycznie **uzyskuje gospodarczą hegemonię na całym Sachalinie i jego bogactwami przyrodzonymi**. Porozumienie to — jak twierdzą w kołach poinformowanych — **bynajmniej nie ochroni Sowietów przed tarciami z Japonią na obszarze chińskim**, gdyż w danym wypadku w grę wchodzi takie doniosłe i decydujące interesy sprzeczne — natury polityczno-ekonomicznej, iż koncesje sachalińskie — mimo ich doniosłej wagi, nie mogą zapobiec tym tarciom, o ile — rzecz oczywista — w samej sytuacji w Mandżurji nie powstanie nagła, nieoczekiwana zmiana na lepsze...

KAWA RIEDLA 25

Czas wreszcie znieść „bajraty“!

Plaga Małopolski.

I.

Lwów, 20 grudnia.

(h) Brak nowoczesnego ustawodawstwa samorządowego jest **jedną z najpoważniejszych przyczyn niedomagań naszego organizmu państwowego**.

Wedle art. 3 konstytucji „Rzeczpospolita opierać ma swój ustrój na zasadach szerokiego samorządu terytorialnego zwłaszcza w dziedzinie kulturalnej i gospodarczej“. Tego samorządu niema zaś tak długo, jak długo niema ustawy, na podstawie której możnaby przeprowadzić sprawiedliwe, zgodne z nowoczesnymi demokratycznymi zasadami społecznymi, **wyборы władz samorządowych**.

Najważniejsze dziedziny pracy społecznej leżą więc odłogiem. **Władze rządowe, przeciążone i tak nadmiernie pracami swego resortu, nie są w stanie zajmować się gospodarką komunalną, a tymczasem fatalna gospodarka t. zw. „komisarzy rządowych“ i samowolnych rad miejskich i gminnych coraz bardziej daje się odczuwać ludności**. Brak budynków szkolnych, szpitalnictwa, stan dróg wprost fatalny, a tymczasem, zamiast władz samorządowych legalnie przez ludność wybranych, jak szare gęsi **rzadzą się w Małopolsce „bajraty“**..

Co to są owe „bajraty“? Kreatury typowo austriackie, pozostałości po rządach zaborczych na naszych ziemiach, zastąpić mają legalnie przez ludność wybierane rady miejskie i gminne. Co gorsza, **coraz bardziej odwiekające się (wskutek partyjnych przetargów) uchwalenie ustaw samorządowych przez Sejm, zagraża długowiecznością owych „bajratów“**, tembardziej, że się one zapożyczają specjalnego systemu regeneracji.

Mandaty rad gminnych i miejskich oraz rad powiatowych, wybranych jeszcze przed wojną, na podstawie starej ordynacji (kurialnej), wygasły w czasie wojny. Ówczesna sytuacja polityczna, która nie pozwalała na przeprowadzenie wyborów, przedłużyła **automatycznie żywot owych anachronicznych instytucji**, które z czasem uzyskały legalny patent na długowieczność.

Oto rząd austriacki, korzystając ze sposobności, w razie śmierci członków tych ciał, czy innych nadarzających się pretekstów, **począł rozwiązywać rady gminne i powiatowe, w miejsce ich mianując komisarzy rządowych, dodając im „rady przyboczne“**.

W ten sposób **zniszczono ostatnie ślady samorządu i zapewniono najbardziej reakcyjnym klikom wpływ niepodzielny na najważniejsze dziedziny naszego życia społecznego**. Nadszedł czas wolności, zmartwych wstała Polska, **zapanowały w życiu nowe prądy i ideały — ale „bajraty“ zostały!**

Jak wygląda gospodarka „bajratów“, tego przykładem najlepszym są **rzeczy takiego „bajratu“ we Lwowie, niesłusznie zresztą zwanego „tymczasową“ radą miejską**. Łatwo sobie wyobrazić co się dzieje po powiatach! Jak tam panoszy się starościńska samowola!

Uważając sprawę samorządu za **jedną z najkardynalniejszych dla sanacji stosunków w Państwie**, „Kurjer Lwowski“, pod hasłem zniesienia „bajratów“ i jaknajszybszego przeprowadzenia wyborów opartych na demokratycznych zasadach, oświecił w szeregu artykułów **stosunki w tej dziedzinie naszego życia społecznego**.

—XO—

Ograniczenie obrotu walutami zagranicznymi.

Stary i niefortunny „wynałazek“ min. Zdziechowskiego.

Warszawa, 19. 12. (PAT.) Dziennik Ustaw Rzpltej Polskiej z dnia 19 grudnia 1925 zawiera nowe rozporządzenie ministra skarbu, w porozumieniu z min. sprawiedliwości, z **mocą obowiązującą od dnia ogłoszenia, które wprowadza zmiany w dotychczasowych przepisach regulujących obrót zagranicznymi walutami**, a to: 1. Kupno walut zagranicznych dozwolone jest tylko Bankowi Polskiemu i bankom dewizowym oraz tym przedsiębiorstwom, które otrzymają na to od ministra skarbu zezwolenie. 2) Do sprzedawania walut zagranicznych uprawniony jest Bank Polski oraz banki dewizowe, z tem, że sprzedaż walut osobom nie posiadającym praw banku dewizowego, wymaga udowodnienia ze strony nabywcy gospodarczego celu nabycia waluty. Przedsiębiorstwa

które otrzymują na zakup walut zezwolenie, będą mogły je sprzedawać **tylko Bankowi Polskiemu i bankom dewizowym**. 3) Wszystkie inne osoby mogą waluty zagraniczne kupować tylko w Banku Polskim i w bankach dewizowych, zaś sprzedawać tylko Bankowi Polskiemu, bankom dewizowym, oraz przedsiębiorstwom, które na kupno walut posiadają zezwolenie.

—OO—

POSIEDZENIE PAŃSTWOWEJ RADY ROLNICZEJ.

Warszawa 19. 12. (PAT.) Dnia 18 bm. odbyło się plenarne posiedzenie Państwowej Rady Rolniczej. Posiedzenie otworzył min. rolnictwa **dr. Kiernik**, poczem Rada przystąpiła do rozważania opracowanych przez komisję wniosków.

—XO—

Demonstracje bezrobotnych przed Sejmem.

Warszawa, 19. 12. (AW.) Demonstracje bezrobotnych w Warszawie powtarzają się dzień po dniu. Udział demonstrantów jest nieliczny w stosunku do liczby bezrobotnych w stolicy (10.000 osób). Demonstranci w liczbie 200—300 ludzi z reguły formują **pochód przez miasto, usiłując dotrzeć do gmachu sejmowego**. W kilku wypadkach policja musiała

aresztować kilku osobników, stawiających opór władzy. Jak się okazało aresztowanymi są **członkowie organizacji młodzieży komunist**. W innych wypadkach demonstranci interweniowali w komisariacie **razu m. Warszawy z powodu zbyt energicznej akcji policji, rozpedzając tłum**.

Pod znakiem czasu.

POCIECHA W NIESZCZĘŚCIU.
Lwów, 20 grudnia.

Dzienniki paryskie, pisząc o przesileniu finansowym w Polsce, wskazują francuskiemu mężom stanu jako wzór tę drogę, na jaką weszło nasze państwo. Polska i Francja może przez dziwne pokrewieństwo usposobień obu narodów, które każe im sympatią ciężać ku sobie, przeżywać te same kłeski, te same kłopoty, wynikające z organicznych wad. Widać to choćby z francuskich komedii i fars, których dowcipy na temat polityki są u nas równie aktualne.

A jednak często wyobrażamy sobie, że we Francji jest inaczej, znacznie lepiej niż u nas — i niezawodnie pod wielu względami jest istotnie lepiej. Nie będziemy tak naiwni, byśmy pochwałę projektu naprawy gospodarczej w Polsce uważać mieli za początek zbawienia. Dlatego, że go ktoś obcy pochwalił.

A przecież — tkwi w tem pociecha, niemała pociecha! Nie owa niemiecka „Schadenfreude” — ale radość naprzykład bankruta, który może jeszcze komuś przyjść z pomocą, albo ucznia, który dostawszy „dwójkę” potrafi przecież kogoś czegoś nauczyć...

(m).

Zebranie oficerów rezerwy pod hasłem pracy i inicjatywy społecznej.

Lwów, 20 grudnia.

Onegdaj odbyło się w sali Ogniska Oficerskiego we Lwowie zebranie oficerów rezerwy, na którym mjr. Krynicki przedstawił imieniem Zarządu Związku program akcji społecznej jaką Związek podjął w kierunku umoralnienia społeczeństwa. Do przeprowadzenia tej akcji został powołany do życia przy Zarządzie Związku „Wydział Inicjatywy Pracy Społecznej” w którego skład wchodzi 4 sekcje.

Do współpracy zostaną zaproszeni przedstawiciele społeczeństwa. Po dłuższej dyskusji zgromadzeni zaaprobowali dotychczasową pracę w tym kierunku i program na przyszłość.

W dalszym ciągu przedstawił mjr. dr. Ostaszewski sprawę redukcji oficerów i szeregowych rezerwy w związku z dzisiejszą sytuacją i zawiadomił zebranych, że Zarząd Związku odniósł się do wszystkich Władz rządowych z żądaniem, aby przy redukcji były ściśle przestrzegane postanowienia artykułu 77 ustawy z 23 III 1922 Nr. 32 (Dz. Ust. R. P.), dającej pierwszeństwo przy obsadzaniu posad rządowych oficerom i szeregowym, którzy spełnili swój obowiązek w czasie wojen polskich.

Kpt. Todt omówił kwestię przysposobienia wojskowego. W końcu uchwalili zebrani rezolucję:

—XOX—

Dowództwo Okręgu Korpusu w Przemyślu ma zostać zlikwidowane?

(Od naszego korespondenta.)

Przemyśl, 19 grudnia.

Wedle obiegających tu pogłosek — należy się liczyć z ewentualnością zwinienia D O K Nr. X w Przemyślu. Agendy tego dowództwa miałyby objąć D. O. K. Lwów (Nr. VI.) oraz ekspozytura gen. Inspektoratu armji.

Ziszczenie się tych pogłosek — które notują z obowiązku dziennikarskiego — byłoby dotkliwą klęską dla miasta, będącego od kilkudziesięciu lat siedzibą terytorialnej Komendy wojskowej. Niemniej jed-

nak tendencja jak najdalej posuniętych oszczędności w budżecie wojskowym — nie wyklucza prawdopodobieństwa takich zamierzeń rządu centralnego.

ZNOWU TRZY UPADŁOŚCI W ŁODZI.

Warszawa, 19. 12. (AW.) Wczoraj ogłosili w Łodzi upadłości 3 poważniejsze firmy handlowe: Bracia Grodzińscy, Bracia Krzyśińscy, Bracia Loewenstein. Passywa tych firm wynosiły łącznie 1 milion zł.

Dwa magistraty i dwa tramwaje.

Lwów, 19. grudnia

Tramwaj warszawski kosztuje 15 groszy. Jednakże warszawianom i ta taniść nie zaimponowała, gdyż statystyka roczna wykazała zmniejszenie frekwencji w porównaniu z rokiem poprzednim o 50%.

Tramwaj lwowski kosztuje 20 groszy. Co mówi lwowska statystyka o frekwencji — nie wiemy. Wysoki Magistrat jeszcze nam jej nie przysłał.

Że mu się jednak lepiej powodzi świadczy o tem choćby to, że wóz elektryczny nie bardzo się troczy o pasażerów. Wystarczy stanąć o godz. trzy na 8-mą rano przy pl. św. Antoniego. Tłumy ludzi czekają na wóz, ale beznadziejnie. Niekiedy idą aż do przystanku przy ul. Hausnera, aby się dostać do środka. W tym to czasie długi korowód wozów ciągnie w stronę dworca Łyczakowskiego. Cóż ich obchodzi potrzeby publiczności, zwłaszcza jeżeli w każdym wozie jedzie policjant.

Magistrat ma tramwaje dla funkcjonariuszów swoich a nie dla publiczności, i może dlatego urzędnicy magistracy dostaną 50% pensji na gwiazdkę.

—OO—

Widmo podwyższonych czynszów Czy Sejm pamięta o tem?

Lwów, 20 grudnia.

Z dniem 1 stycznia zgodnie z obowiązującą ustawą, mają czynsze mieszkaniowe ulec dalszej podwyżce. W chwili kiedy wszyscy ponoszą olbrzymie ofiary z powodu spadku złotego i szalonego wzrostu drożyzny, gdy tu i ówdzie mówi się o konieczności redukcji pensji urzędniczych, gdy wobec ciągle wzrastającego w sposób katastrofalny bezrobocia niema mowy o polepszeniu płac robotniczych, jedna kategoria obywateli ma się w dalszym ciągu bogacić?

Czas najwyższy żeby Sejm wziął poważnie pod uwagę rozpaczliwy stan wielotysięczn. rzesz ludności miejskiej i jeszcze przed 1 stycznia znówelizował ustawę o ochronie lokatorów w myśl złożonego swego czasu wniosku postów socjalistycznych. Domaga się tego od Sejmu groza położenia,

**Kalosze i Śniegowce
Tretorn**
NAJLEPSZY WYRÓB

**Główny skład
Gabryel Stark**
Lwów, pl. Marjański II.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 21. 12. 25.

Z wystawy Gwiazdkowej w Muzeum Przemysłowem.

Lwów, 20 grudnia.

Jedną z instytucji broniących Lwowa od zupełnego „zprovincjonalizowania się” jest między innymi także Miejskie Muzeum Przem. art., które co pewien czas nie szczędząc trudów, podejmuje jakąś imprezę czy to urządzeniem cyklu zajmujących odczytów, czy wystawami. W dzisiejszej erze nagminnego zobojętnienia na poczynania kulturalne wysiłek to bardzo chwalebny.

Obecnie urządziło Muzeum, Wystawę Gwiazdkową, która zgromadziła pokaźną ilość eksponatów z zakresu przem. art. względnie wytwórczości domowej.

Zręb wystawy pomagają dzielnie dźwigać panie, między innymi Petrolówna, Souperówna, Lomnicka i Polakowa wystawiając barwne batiki. Pani Smolkowa dała roboty tłoczone w metalu „Heliaz” kwiaty sztuczne. Zajmujące bardzo falki w

strojach etnograficznie wiernych, misternie wykonane ozdoby gablotek, wystawiła p. Długoszowa

Na pograniczu między wytwórczością art. a fabryczną wymienia śliczne ozdoby znanej już firmy „Chusteczka” i przejdę do produkcji fabrycznych: Syndykat kilimkarski wystawił okazałe kilimy, nie brak też oryginalnych wyrobów tkactwa pokuckiego i łowickiego. „Wierzba” zaproduktowała zgrabne wyroby koszykarskie. Duży poziom wykazują zabawki pluszowe Ligi pomocy przemysłowej, które pomysłem i wykonaniem stawiać mogą śmiało czoło wszelkiej zagranicznej konkurencji, to samo można zauważyć o zabawkach drewnianych z Kulik, która one miłą prostotą i swojskością i znajdują bardzo chętnych nabywców.

Warszawskie Tow. popierania przem. ludowego przysłało tylko prześliczne przez wybitnych artystów komponowane jedwabne wstążki. Szczególna wzmianka należy się wyrobom ceramicznym „Bolimów” i kołomyjskim, jest ich jeno jak na Wystawę Gwiazdkową tro-

chę mało. Mało też stosunkowo galanterji drzewnej, kilka bardzo pięknie wykonanych przedmiotów ze znanej pracowni p. Szafrąńskiego, a poza tem rzeźby w drzewie z Rymanowa, okazy tamtejszego chałupnictwa. Wypadałoby jeno życzyć powołanym czynnikom, by w tę rymanowską wytwórczość wnieśli świeżego ducha, bo wystawione rzeźbione tacki i kasetki, rażą nieco archaiczną formą i nie wykazują jak roboty innych okolic, śladów współczesności — w przemyśle artystycznym — koniecznej!

Osobną klasę tworzą kompozycje B. Trojanowskiego, wysoce art. kilimy i batiki na drzewie i jedwabiu, eksponaty pod względem inwencji, smaku i wykonania nie często u nas spotykane, również oko przykuwają pełne swojskiego wdzięku ozdoby choinkowe pomysłu naszego artysty Procałowicza.

Reasumując wrażenia odniesione z Wystawy, trudno się oprzeć refleksjom, że na ogół mało się u nas robi w celu rozwoju i podniesienia tych wytwórczości. Stosunkowo mało widać zbiorowych wysiłków,

albo robota domowa, nie zawsze o zdecydowanie wytkniętym kierunku, albo produkcja fabryczna, walcząca z rozmaitemi rodzajami trudności.

Prócz Krajowego Patronatu drobnego przemysłu zajmują się mało ujęciem w jakąś systematyczność domowej wytwórczości u nas, podczas gdy zagranicą od szeregu lat istnieją różne zrzeszenia i towarzystwa w tym celu. Czy w Szwecji i Węgrzech, czy we Włoszech i Czechach dawno już rozwinęło owocną działalność w tym kierunku, nawet zainteresowano sfery rządowe, u nas jakoś głucho, a akcja taka byłaby szczególnie korzystna dla rzeszy uboższej dziś naszej inteligencji.

W sferze tej znalazłoby się wiele pracowników ze smakiem i wrodzoną kulturą, a przy odpowiedniej inicjatywie i poparciu mógłby się u nas wytworzyć typowy swojski przemysł artystyczny, który przez nasze zagraniczne placówki propagowany, zdołałby stanąć do międzynarodowej konkurencji — zwycięsko, jak wykazała tego roku Wystawa Sztuki dekoracyjnej w Paryżu.

M. G.

—OO—

Gmachy P. K. O. w Warszawie.

Warszawa, w grudniu.

„Kurier Poranny” przytacza listę lokatorów, zajmujących **wspaniałe** ubikacje monumentalnych gmachów P. K. O.

Domy te były pierwotnie przeznaczone dla **urzędników państwowych**, ale w miarę czasu ustaliło się przekonanie, że **szkoda tak cudowne mieszkania powierzać chudszemu rządowemu**.

Dlatego też postanowiono listę lokatorów ozdobić następującymi tuzami. Mieszkają tam: Poseł **Sadzewicz** (Z. L. N.) — 6 pokoi, poseł **St. Kozicki** (Z. L. N.) — 9 (!) pokoi, poseł **Dubanowicz** (Ch. D.) — 7 pokoi, poseł **Byrka** (Piast) — 6 pokoi, poseł **St. Majewski** (Z. L. N.) — 3 pokoje (ten przynajmniej jest całkiem skromny).

Tuż przy nich rozsiadli się: **Lewak** Ant., administrator Warsza-

wianki” — 3 pokoje. **Pannenkowa** Irena dziennikarka — 4 pokoje, **Natanson Wiktor**, dziennikarz — 4 pokoje, **Makuszyński** Kornel, dziennikarz i literat — 4 pokoje, **Hłasko**, dziennikarz — 6 pokoi.

Na wszystkich więc **60 lokatorów jest zaledwie 25 urzędników P. K. O.** zajmujących **81 pokoi**, podczas gdy „inni” tj. **dygnitarze, dziennikarze** wyłącznie **endeccy i prawicowi** w liczbie **35 zajmują 160 pokoi!**

Wprawdzie trudno brać za złe endeccji, że swoim daje to, co im się ze względu na ich zasługi partyjne należy, ale jeszcze trudniej pogodzić to wszystko ze sprawiedliwością, którą idea chrześcijańska, tak silnie popierana przez te sfery, przez pomyłkę zapewne zapomniała wykreślić ze swego kodeksu.

Wiadomości z Przemyśla.

Redukcje. — Komitet dla niesienia pomocy bezrobotnym i walki z bezrobociem. — Magistrat daje remunerację. — Konjunktura wyciszenia. — Nędza robotników i inteligencji. — Upadek banków.

(Od naszego korespondenta.)

Przemyśl, 19 grudnia

Sygnalizowana przed kilku tygodniami redukcja pracowników, zatrudnionych w tutejszym wojskowym rejonowym Zakładzie Żywnościowym, została przeprowadzona w ostatnich dniach. Następstwem jej jest **pozabawienie pracy jednej trzeciej ogólnej cyfry zatrudnionych robotników**, którzy z d. 1. stycznia 1926 zasilą stale wzrastające szeregi armii bezrobotnych.

Celem niesienia pomocy bezrobotnym i walki z bezrobociem podjął swe czynności specjalnie zorganizowany **Komitet z inicjatywy związku robotników budowlanych**, który odniósł się do starosty p. **Eckharda** i burmistrza p. **Kostszewskiego**, zapraszając ich do współpracy w tej doniosłej akcji społecznej. Magistrat zamierza podobno z oszczędności budżetowych przeznaczyć pewną, stosunkowo poważniejszą, kwotę celem uruchomienia pomocy żywnościowej dla bezrobotnych.

W każdym razie ma ta kwota być **dwa razy wyższą, od remuneracji świątecznej**, wyasygnowanej dla dyrektora jednego z miejskich zakładów przemysłowych, który (ten dyrektor) sam niezgorzej wynagradzany — o ile chodzi o personal i robotników stosuje ostry kurs oszczędności i — ciśnienia.

Remuneracja dyrektora („gwiazdka”) **2.500 zł.** — **gwiazdka robotnika gminnego 14 zł 40 gr.**... Kochajmy się!

Następstwem bezrobocia jest wyzyskiwanie konjunktury wytworzonej przez nadmierną podaż wolnych rąk, ujawniająca się w niemiłosiernym obcinaniu zarobków i stałych pborów w instytucjach prywatnych.

Groza redukcji względnie możliwość zaczerpnięcia przez pracodawców z przepełnionego rezerwoaru, by „niezadowolonych” zastąpić innymi, skromniejszymi i pośledniejszymi pracownikami — sprawia, że **odporność pracobiorców spada poniżej zera**. Toteż równoległe z bezrobociem coraz żywszą się staje tendencja systematycznego obniżania zarobków.

Cierpią wskutek takiego stanu rzeczy **prócz robotników także pra-**

cownicy umysłowi. Pouczającą w tej mierze a nie mniej wstrząsającą byłaby wymowa cyfr, celem stwierdzenia wysokości pborów urzędników i urzędniczek bankowych — w porównaniu n. p. z gażami dyrektorów.

Na domiar złego — wszystkie prawie banki tutejsze — będące oddziałami central w Warszawie, we Lwowie lub w Poznaniu znajdują się w **stanie upadku** albo jawnej lub wstydlwej likwidacji. Ostatnie tygodnie dojechały końca nawet tym bankom, które jeszcze niedawno stały na silniejszych nogach, obutych w trwałe lakierki. Jeśli tak dalej potrwa — a co jest dość prawdopodobnem — to można będzie się liczyć z **finansowo-gospodarczą derutą** nawet tych banków, które uchodziły — pozornie — za instytucje zdrowe i wzorowe.

Nie wszędzie w teatrach jest źle.

Najbliższe premjery w Warszawie.

Teatr Narodowy występuje dnia 22-go grudnia z pierwszym przedstawieniem komedji Rączkowskiego p. t. „**Polityka i miłość**”. Dnia 15-o stycznia, najpóźniej zaś 20-go, odbędzie się „**wielka premjera**”. Danym będzie „**Faust**” w przekładzie **E. Żegadłowicza**.

Po „**Fauście**”, do którego przygotowania trwają kilka miesięcy, wystawiony będzie **dramat historyczny Adolfa Nowaczyńskiego** pt. „**Komendant Paryża**”, nad którym rozpoczęto prace.

Teatr Mały wystawia dnia 22-o grudnia komedję **Saszy Guity'ego** „**Mój ojciec ma rację**”. — Teatr Polski zaś dnia 23-o grudnia „**Ottella**” z Junoszą Stępowskim w roli tytułowej.

Teatr im. Bogusławskiego kończy przygotowania do wystawienia „**Rewizora z Petersburga**”.

PODWYŻKA CEN DZIENNIKÓW WARSZAWSKICH.

Warszawa, 19. 12. (Tel. wł.) Prasa warszawska z powodu trudności finansowych stoi w przededniu podwyżki cen prenumeraty.

Demonstracje uliczne przeciw wyrokowi sędziów przysięgłych.

Lwów, 20 grudnia.

Onegdaj wieczorem ukazały się na mieście **odezwy**, wzywające młodzież akademicką i społeczeństwo polskie do tłumnego przybycia na wiec dnia 19 o godz. 7 na plac Akademicki, aby... „**napiętnować sąd przysięgłych**, który uwolni Steigera od winy i kary”.

Ulotki te drukowane były w Drukarni „**Mieszcząńskiej**”, przeciw której prokuratura wniosła **doniesienie karne o gwałt publiczny**.

Dnia 19 t. j. wczoraj o oznaczonej godzinie zjawiło się pod pomnikiem **Fredry 150 do 200 akademików** oraz p. **Pasternakówna**. Po przemówieniach skierowanych przeciw żydom i sędziom przysięgłym i okrzykach „**hańba takim sędziom**”, ruszył „**wieć do Sokoła**”, poczem demonstranci wspomożeni przez **gawiedź uliczną** udali się pod **pomnik Mickiewicza**. Odśpiewano **Rote** i „**niech żyje nam Pasternakówna**”.

Nie obeszło się również bez czynnych wykroczeń, **kilku przechodniów pobito do krwi**.

Demonstranci — zaznaczyć należy b. słabo reprezentowani przez młodzież akademicką — z wrzaskiem udali się na ul. **Kraszewskiego** pod mieszkanie **dra Greka**.

Po okrzykach skierowanych przeciw dr. **Grekowi** i żydom, a na cześć **Łukomskiego, Kajdana** i **Pasternakówny** skierował się tłum pod kawiarnię „**Warszawa**”. Tu podzielili się. Jedni udali się na ul. **Kochanowskiego** pod mieszkanie **Steigera**, drudzy zaś wybiwszy szymbę w kawiarni poczęli domagać się **zmiany nazwy kawiarni „Warszawa”**. Teraz dopiero policja poczęła działać. Demonstrantów wpędzono w ul. **Furmańską** przyczem **aresztowano kilku przewodników**. Oddziały policji oczyściły również ul. **Kochanowskiego** z demonstrantów.

Trwało to wszystko od godz. 19 do 21.45.

...

Z ubolewaniem należy zaznaczyć, że policja w ogólności dopuściła do jakiegokolwiek zebrania i nie zapobiegła w zarodku demonstracjom.

Ze zdziwieniem stwierdzamy, że ulicy pozwala się na wyrażanie swego niezadowolenia z wyroku sądowego i krytykowanie ławy przysięgłych. Podważa to autorytet sądu i godzi w niezależność opinii sędziowskiej.

Zabójstwo przy ul. Misjonarskiej.

Szeregowiec strzela do dzieci bawiących się śniegiem.

Lwów, 20 grudnia.

Wczoraj wieczorem kilku malców bawiących się śniegiem na ul. **Misjonarskiej** pod biurami kierownictwa inżynierów i saperów poczęło się **naigrawać z szeregowca Ryżan**, który z okna kierownictwa **skarcił** ich za zbyt hałaśliwe zachowanie się.

W pewnym momencie, gdy malcy zamiast usłuchać wezwania szeregowca, poczęli go **przedrzeżniać**.

Ryżan chwycił karabin i strzelił trafiając jednego z chłopców w **brzuch**. Chłopak odwieziony do szpitala po drodze **zmarł**. Nazwiska jego na razie nie ustalono. Szeregowca **Ryżan**, który po strzale popadł w stan jakiegoś ogłupienia tak, że nie był w stanie odpowiedzieć na zadawane mu pytania — **aresztowano** i odstawiono do pobliskiego wojskowego więzienia.

Zagadkowe włamanie przy ul. Boimów.

Lwów, 20 grudnia.

W nocy z 18 na 19 b. m. dokonano włamania do składu skór **W. Rotha** przy ul. **Boimów**. Wystrani na miejsce wywiadowcy policji stanęli wobec zagadki.

Wedle zapodań poszkodowanego złodzieje skradli **6 wielkich bali skóry boksowej** wartości około **3.000 dolarów**.

Stwierdzono, że wejście do sklepu nie było naruszone. Brama w tej realności nie była przez całą noc otwierana a tylko od podwórza została wybita w murze mała dziura, przez którą z trudnością mógł wleźć do sklepu dorosły człowiek. W skle-

pie znaleziono **młotek**, którym niezawodnie dziurę tę zrobiono, gdyż był owalany wapnem i cegłą. Młotek ten jest własnością właściciela sklepu. Po za tem stwierdzono, że **Roth przed trzema dniami zaasekurował się na kilka tysięcy dolarów**, ponieważ zauważył ślady usiłowania włamania na roście sklepowej; zawiadomił wówczas o swem spostrzeżeniu policję.

Nadkom. **Brożyński**, kierownik V. komisariatu, który osobiście prowadził śledztwo aresztował na razie **dórzec kamienicy i jednego z lokatorów**. — Śledztwo trwa.

NA KRAWĘDZI DNIA.

Rzeczy znane i nieznane.

Lwów, 20 grudnia.

Kosztorys budowy grobu „**Niezanego Żołnierza**” miał wynosić **30.000 zł.** Dzięki jednak nieznanim okolicznościom pochłonął grób **Niezanego Żołnierza 206.000 zł.** Kiedy jeden z senatorów zapytał, z jakich funduszy pokryto ów „**małenki niedobór**”, odpowiedział gen. **Konarszewski**, że pokryto go z pozycji na **nieprzewidziane wydatki**.

U nas zawsze tak jest.

Ludzie nieznani zajmują znane

stanowiska, a pobierają nieznane dochody. Znany patriotyzm puszcza się na nieznany procent i ciągnie się nieznane korzyści. Nasze znane dobre serce wyzyskują znane instytucje, robią nieznane manipulacje, skąd potem wychodzą **znane skandale**.

W ogólności powiedzieć można, że u nas dzieją się rzeczy znane i nieznane. Jedne są złe dlatego, że są znane, drugie są nieznane i dlatego są złe.

K.

Głosy z miasta.

Echa rocznicy śmierci
śp. prezyd. Narutowicza.

Abstynencja województwa i władz wojskowych lwowskich.

Lwów, 20 grudnia.

Informują nas, że dnia 5 i 6 grudnia urządził Związek Legionistów Polskich (okręg Lwów) jak corocznie żałobne nabożeństwo i uroczystą akademię ku czci śp. Prezydenta Narutowicza. Na zaproszenie wzięcia udziału w uroczystości odpowiadała Komenda miasta, że władze wojskowe porozumiały się w tej sprawie z wojew. Garapichem, który im zakomunikował, że wedle informacji z ministerstwa spr. wewn. będzie 16 grudnia zorganizowana uroczystość ku czci śp. Prezydenta. W rezultacie władze administracy-

ne i wojskowe nie wzięły udziału w uroczystości urządzanej przez Zw. Leg. i same dotychczas uroczystości nie urządziły.

Dziwne jest również stanowisko władz wojskowych, które odmówiły prośbie Zw. Leg. o udzielenie orkiestry — choćby za zapłatą — na żałobne nabożeństwo 5 bm.

Nie wiadomo kto tu ponosi winę i dlaczego Lwów — mimo, że wszystkie miasta urządziły uroczystości ku czci śp. Prezydenta Narutowicza — dotychczas takiej uroczystości nie urządził.

— x —

Ministerjalna cenz. książek dla młodzieży

Andrzej Strug zakazany!

Warszawa, w grudniu

Przy ministerstwie oświaty istnieje komisja kwalifikująca książki do czytania dla młodzieży szkolnej. Nikt nie wątpi w konieczność cenzurowania lektury, na której wychować się ma młode pokolenie Polski. To też nawet sam p. Moskalewski, były komisarz oszczędnościowy, nie byłby zaredukacją takiej instytucji państwowej. Ale nie może tak być, aby nawet tam tworzyła się „jaozjka” takiej czy innej partii.

Dowiadujemy się, że komisja o której mowa zdyskwalifikowała dwa dzieła: Andrzeja Struga „Odnakę za wierną służbę” i Jana Mura powiastki dla młodzieży „Kubuś i Halusia”. Obie te książki są autorów „lewicowych” i mówią o walkach i życiu Legionów.

Równocześnie z inicjatywy tejże komisji wiele dzieł „prawicowej” autorki Zuzanny Rabskiej, zostało zakupionych z pieniędzy rządowych w wielu tysiącach egzemplarzy. Tendencja jest zbyt wyraźna, aby przeciw niej nie zaprotestować. Dzisiejsi „cenzorzy” i władcy w ministerstwie oświaty przemina, ale zostanie młodzież, którą dziś wychowujemy. Młodzież ta musi wiedzieć o Legionach wszystko. A zarówno książka Andrzeja Struga, jak i powiastki znanego dziennikarza warszawskiego kryjącego się pod pseudonimem Jana Mura, Legionom są poświęcone.

**Zapisujcie się do Ligi Obrony
Powietrznej Państwa.**

Z życia akademickiego.

Lwów, 20. grudnia

Przedświadczeni okres życia akademickiego był nader ożywiony. W szczególności działalność towarzystw akademickich nader była ożywiona.

Na uwzględnienie zasługuje akademia ku czci Żeromskiego urządzona staraniem Tow. Akad. „Zjednoczenie”, w dniu 28. listopada b. r. na którą przybył m. i. J. M. Rektor Porębowicz i która wypadła wprost imponująco. Był to hołd polskiej postępowej młodzieży dla „bojownika polskiego jutra”.

W sobotę, dnia 12. grudnia odbyła się na uniwersytecie lwowskim uroczystość inauguracyjna roku akademickiego 1925—26. J. M. Rektor Porębowicz wygłosił przemówienie uroczyste a prorektor prof. Sieradzki zdał sprawę za rok 1924—25, poczem nastąpił odczyt naukowy. Dnia zaś 14 i 15 odbyły się uroczysto imatrykulacyjne akty na poszczególnych wydziałach. 15. grudnia był ostatnim dniem trimesru.

W dniu 14. grudnia poloniści lwowskiego uniwersytetu o szczególny sposób manifestowali swą cześć dla swego światłego przywódcy prof. dra Bruchnalskiego. Dotknięci bowiem zbyt przykro enuncjacją prorektora Sieradzkiego, zawartą w kronice uniwersyteckiej za r. 1924—25, o bliskim jakoby przeniesieniu w stan spoczynku prof. Bruchnalskiego, w przepracowaniu tegoż i o konieczności kreowania nowej katedry polonistyki, z powodu grożącego polonistyce na lwowskim uniwersytecie upadku zwołali poloniści wiec, na którym ostro zaprotestowali przeciw onuncjacji prorektora i wyrazili hołd i uznanie prof. Bruchnalskiemu, za pełną trud i poświęcenia, ale też ze wszech miar owocną pracę nau-

kową i pedagogiczną, poczem w liczbie kilkuset uczestników manifestowali pod domem prof. Bruchnalskiego.

Wybory na Zjazd żydowskiej młodzieży akademickiej odbyły w dniu 13. grudnia uszczupliły znów stan posiadania separatystów.

W styczniu 1926 odbędzie się (prawdopodobnie w Tarnopolu) I. Międzymiastowy Zjazd delegatów Kół prowincjonalnych Związku Akademickiej Młodzieży Zjednoczeniowej. Prace przygotowawcze w toku.

Ar. Li.

Z życia „Związku Obrońców Lwowa”.

Lwów, 20 grudnia

Związek Obrońców Lwowa z listopada 1918 r., który dzięki energii prezesa pułk. Wiktora Hoszowskiego i członków rady zawiadowczej wykazuje dużą żywotność, przystępuje w najbliższym czasie do wielkich zakrojonych na szeroką skalę zamierzeń. — W celu wydatnego poparcia tychże powstała w ostatnich dniach w łonie Związku „Sekoja prasowa” w skład której, oprócz prezesa i sekretarza p. Dr. Stefeltowej, wchodzi: Bronisław Laskownicki, Dr. Roman Kordys, Jerzy Konarski, Jan Sczyrak, Michalina Hausnerowa, A. Krzywy, Stanisław Kupczyński, Stefan Mękarski, Aleksander Modyński, Edward Kozłowski, Dr. Henryk Balk, Maja Karocka, Zygmunt Zygmuntowicz, Stefan Rayski.

NADESLANE

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowicza 7, 2384 od godziny 12-1, 3-5.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 21 12 1925

HALINA GÓRSKA.

Mam mieszkanie!..

Drzwi rozwarły się gwałtownie, i do pokoju pana Piotra wszedł, a raczej wbiegł pośrednik. Cała jego postać od czubka wesoło podskakującego na głowie kapelusza do końców bardzo błyszczących butów promieniowała najwyższą radością i zachwytem.

— Mam! — wołał już od progu, — mam!

— Nie może być! — krzyknął zrywając się z łóżka pan Piotr.

— Mieszkanie! I co za mieszkanie! Najdalej za trzy dni będziesz pan mógł sprowadzić do Lwowa swoją rodzinę! Gratuluję Panu! Rozumiem pańskie wzruszenie! I ja mam dzieci... Rok rozłąki — straszne... Otóż — cztery pokoje! Nie pokoje — bombonierki! Powiadam Panu, istne klateczki dla słowiczków, maleńkie takie, przytulne! Dom — nowiuteńki. Jeszcze nie obsechł! Są nawet płamy od wilgoci na ścianach. Ale to nic! To się zamaluje. I nie będziesz się Pan obawiał, że dzieci odkręca kurek od gazu, ani elektryczności!

— A... pewna ubikacja?

— Jak na wsi proszę pana, jak na wsi! Pierwotność taka, natura... Jeden mój znajomy poeta mówi nawet, że chciałby tam mieszkać, wprost idylla!

— Hm...

— A przytem komfort!

— Co za komfort, skoro pan mówi... —

— Nigdzie nie spotykane urządzenie! Ostatni wyraz techniki!

— Nigdzie nie spotykane urządzenie! Ostatni wyraz techniki! Wyobraź pan sobie naprzykład, są tam w ścianie pod sufitem takie maleńkie drzwiczki z długą rączką. Pociągasz pan za rączkę — cały dym z komina wali prosto do pokoju!

— Czyś pan oszalał?! Poco mi dym w pokoju?!

— Dziwny z pana człowiek! Nie lubisz pan dymu, to kto panu każe ciągnąć za rączkę? A zawsze — urządzenie jest...

— Hm... a gdzie się to mieszkanie znajduje?

— Znakomity punkt! Prawie śródmieście! Niecała godzinka od tramwaju.

— Godzinka od tramwaju!? A jest tam przynajmniej oświetlona ulica?

— Co pana obchodzi oświetlenie ulicy? Czy pan jesteś radcą magistrackim? I zresztą jak ma być oświetlona, kiedy jej wcale niema? Przestrzeń... powietrze... No i... bezpieczeństwo. W dzisiejszych czasach, kiedy się tyle słyszy o kradzieżach, to także ważne.

— To według pana na takim podmiejskim pustkowiu jest bezpieczniej, niż w mieście?

— Oczywiście, kochany panie, oczywiście. Czytałem niedawno w gazecie, że jakiś pijak zbłądził tam w nocy i złamał sobie nogę. Pan myśli, że lwowscy złodzieje będą się tam do pana po takich wertepach fatygowali? Dzisiaj nikomu niechce

się zadać sobie choć trochę trudu. Ogólne rozleniwienie, zepsute powojenne...

— Tak... tak... A jakie są warunki gospodarza?

— O proszę pana, co do warunków, to prawdziwa okazja! Gospodarz wyjątkowo porządny człowiek, wprost idealista... Wyobraź pan sobie — wcale niechce odstępnego! Ja nie jestem paskarzem — powiada — żeby mieszkaniem handlować! Niech mi tylko da podwójny przedwojenny czynsz za dziesięć lat z góry i — koniec!

— Aha... a można tam się zaraz wprowadzić?

— Można... można... Mieszka tam wprawdzie jedna rodzina, ale zgadza się wyprowadzić, jeżeli pan znajdzie dla niej mniejsze mieszkanie i dasz 200 dolarów na koszt przeprowadzki.

— Ja mam dla niej szukać mieszkania?!

— Nie widziałem jeszcze tak dziwnego człowieka! Przecież pan nie chcesz żeby siedemdziesięcioletni emeryt z żoną i małymi dziećmi został na bruku? Zresztą, co to panu szkodzi, jeżeli ja już mam takie mieszkanie? Dwa pokoje — zupełnie stosowne.

— A kto w niem mieszka.

— Jedna wdowa z córką.

— I dla nich znowu trzeba szukać mieszkania?

— No, przecież kobieta nie może zostać bez dachu! Ale to nic. Ona się zgadza na stancyjkę z kuchnią, a ja właśnie mam taką stancyjkę. Tam mieszka jeden subjekt, kawaler. Powiedz pan sari, poco kawalerowi

kuchnia? Wystarczy mu pokój. A ja mam akurat śliczny pokój. Przeprowadziny więc emeryta do mieszkania wdowy, wdowę do mieszkania subiekta, subiekta...

— Poczekaj no pan! W głowie mi się mąci od tego wszystkiego!

— Ach, mój Boże! Przecież to takie proste! Dasz pan jeszcze jakie dwieście dolarów wdowie, dwieście subjektowi i masz pan mieszkanie, jak cacko! Tylko musisz się pan spieszyć, żeby kto pana nie uprzedził! No co — zgadza się pan?

— Co mam robić?... Muszę... Tylko trzeba będzie wziąć urlop żeby to wszystko załatwić, i postarać się o pożyczkę, — jęknął zgnębiony pan Piotr.

Od tej pory zaczęły się dla niego długie dni niedoli.

Subjektowi nie podobał się znaleziony przez pośrednika pokój, gdyż był za daleko od jego sklepu, i pan Piotr musiał mu dodać jeszcze dwaście dolarów na tramwaje. Wdowa przypomniała sobie przed samą przeprowadzką, że w tym mieszkaniu umarł jej ś. p. mąż i zaczęła szlochać, krzycząc, że chyba trupem ją stąd wyniosą, wobec czego nieszczęsny pan Piotr musiał dodać jej siedemdziesiąt pięć dolarów na otarcie łez.

Wreszcie emeryt uparł się, że się nie przeprowadzi do mieszkania wdowy, bo się namyślił, że obecne jego mieszkanie nie jest dla niego za duże, tembardziej, iż oczekuje w najbliższych dniach powiększenia rodziny...

Zrozpaczony pan Piotr błagał go przez cały tydzień, zanim udało mu się go przekonać, odwołując się do

Z sali odczytowej.

Z królestwa wróżki Estereli.

Odczyt p. Anny Ludwika Czerny.

Lwów, 20 grudnia.

W krainie odległej i mało nam znanej, żyjąca odrębnym, fantastycznym życiem baśniowej złudy wbrew powszechnemu realizmowi dzisiejszego dnia, zaprowadziła onegdaj słuchaczy swego odczytu p. **Anna Ludwika Czerny**. W pełnym poezji ujęciu przedmiotu i wdzięcznej interpretacji tkwił jakiś czar który opowiadanie to upodobił naprawdę do czarodziejskiej bajki.

Mówiła prelegentka o **Prowancji**, którą zna tak dobrze i kocha, wido-ownie bardzo, bo jej słowa opromieniały blask zachwytu i ciepło odczucia istoty życia tamtejszego ludu, co nie może być owocem przelotnej podróży, ale dłuższego życia się z nim i porozumienia. **Podanie ludowe o wróżce Estereli**, wyrosłe wśród dzikich skał, jezior i stepów Pro-

wancji, było punktem wyjścia i osnową opowieści p. Czerny. W tajemniczym symbolu Estereli tkwi poezja średniowiecznego rycerstwa prowansalskiego, ekstaza świętych, natchnienie poetów i do dziś dnia żyjąca uparta, czasem dziwaczna fantazja ludu, który wynieć się nie potrafi mirażu swej wyobraźni. Prelegentka ukazała obecnym obraz „**jasnego brzegu**” od strony nieujętej w ciasne ramy konwencjonalnych rozrywek na plaży, ale zesłała w wierzeniom, nieokiełznaną indywidualną.

Artystyczne zdjęcia, ukazane na przeźroczach dały przesłaniczną ilustrację wykładu. Dochód z odczytu przeznaczony był na gwiazdkę dla ubogich. (m).

— x —

DZIAŁ GRAFOLOGA.

Lwów, 20 grudnia.

Chcąc otrzymać ocenę, należy dopełnić następujących warunków:

1) Przesłać do Redakcji „Kurjera Lwowskiego” („**dział Grafologa**”) — próbkę pisma jak najobszerniejszą, pisaną na papierze nieliniowanym, atramentem, niewymuszenie (najlepiej jakiś długi list, pisany już poprzednio do znajomych lub krewnych, albo jakieś zapiski. Gorzej nadają się do oceny odpisy, zupełnie zaś nie nadają się korespondentki, wizytówki, pismo kaligrafowane itp.)

2) Wyoląć z „Kurjera Lwowskiego” i nakleić wewnątrz listu nagłówek: „**Odpowiedzi Grafologa**”.

jego poczucia honoru i... dodając mu jeszcze sto dolarów.

Udręka jego skończyła się. Zadowolony powrócił do swego pokoju na poddaszu. Jutro zawrze kontrakt z gospodarzem i napisze do żony. Co za radość!

Nagle ktoś zapukał dyskretnie do drzwi.

— Proszę! — zawołał pan Piotr.

Do pokoju wszedł pośrednik. Był smutny i cichy i mówił półgłosem, tonem, którym się zwykle wypowiada kondolencje.

— Bardzo mi przykro... Bardzo mi pana żal... ale... niestety... znalazł się ktoś, kto ofiarował gospodarzowi czynsz za piętnaście lat z góry... wobec czego... rozumie pan sam... ubiegł pana... Radziłem panu przecież, żeby się pan spieszył!

— Złodzieje! Opryszki! Lajdaki! — ryknął purpurowy z gniewu pan Piotr, czując, że wszystka krew uderza mu do głowy. — Ja was nauczę! Oszuści!... Precz!... Precz natychmiast!... Żeby pańska noga...

— Pójdę — przerwał mu z godnością obrażony pośrednik. — Uczynię to nawet z przyjemnością, bo nie lubię mieć do czynienia z niekulturalnymi ludźmi. Bądź pan tylko łaskaw uregulować rachunek.

— Co za rachunek?! Ja panu kości porachuję!

— Co za rachunek! Jakto „co za rachunek”? Ja mam koncesję! Ja nie pozwolę się wyzyskiwać! To pan zawarł trzy transakcje mieszkaniowe na ogólną sumę siedemset dziewięćdziesiąt pięć dolarów i nie chcesz mi zapłacić prowizji?!

3) Próbkę pisma zaopatrzyć w podpis **względnie pseudonim, pod którym ma się pojawić ocena**.

4) Dołączyć do listu zł. 1 (jeden) za każdą ocenę.

ODPOWIEDZI GRAFOLOGA.

„**Ikaria**”. Skromna, oszczędna i stota. Umie rozkazywać, w równej jednak mierze słuchać. Zamknięta w sobie, dyskretna. Umie trzymać na wodzy ukryte namiętności, z uporem poskramia każdy „wybryk” dążący do celów górnych, wyższych, a poskramia go rozumem i perswazją, że przecie nie warto, że lepiej pozostać przy ziemi, skoro się do lotu za słabe ma skrzydła i za mało wytrzymałości i woli.

Z natury wesoła i porywy wesołości tłumi w sobie z tąsamą zapamiętałością co wyższe dążenia. Inteligencja i pomysłowość nieprzeciętna.

„**Psyche**”. Żywe, pełne temperamentu usposobienie, wielka ruchliwość umysłu. Łagodność, dobroć, nawet miękkość. Szczerłość i otwartość. Trochę zarozumiałości, pyszałkowatości. Woli stosunkowo mało. Subtelność. Zmysł artystyczny. Nerwowość. Wykształcenie.

Dr. O.

Ze świata.

+ **Zwłoki zmarłego w Arco senatora Franciszka Prauna** zostały spalone w krematorium. Prochy przewiezione zostaną do Warszawy.

+ **Katowanie więźniów polskich**. Z Kowna donoszą, że poseł frakcji polskiej **Budzyński** wniósł interpelację o katowanie więźniów polskich przez władze więzienne i przeciw samowoli policji litewskiej wobec ludności polskiej.

+ **W rumuńskim ministerstwie skarbu skradziono 30 milionów lei**. Gener. dyrektor ministerstwa Skarbu **Bajescu** odebrał sobie życie z powodu wykrycia małwersacji celnych, dokonanych przy pomocy urzędników minist. skarbu. **Bajescu** w pozostawionych listach zapewnia, że jest niewinnym.

+ **Przeciw zbytniemu dekoltażowi** wystąpił król hiszpański **Alfons**, który wydał rozkaz, aby nie wpuszczano na nabożeństwa do kaplicy królewskiej pań nie noszących na szyi i przy rękach sukienek zapiętych a od dołu nie sięgających do samych stóp!!

Kurjer literacki.

Jury konkursu na nowelę morską. Liga Morska i Rzeczna ogłosiła konkurs na nowelę morską wielkości od 150 do 250 wierszy trzydziestoliterowych. Sędziami konkursu będą pp.: **Zdzisław Dębicki**, gen. **Mariusz Zaruski** i **Jerzy Bohdan Rychliński**. Przewidziane są trzy nagrody pieniężne: I — 500 zł., II — 300 zł., III — 200 zł. Rękopisy opatrzone godłami winny być nadesłane do Sekretariatu Zarządu Centralnego Ligi Morskiej i Rzecznej (Warszawa, ul. Elektoralna 2) przed dniem 20 stycznia 1926 roku.

Redakcja „Morza” zastrzegła sobie prawo pierwszeństwa wszystkich nagrodzonych i odznaczonych nowel.

„**Przeglądu Warszawskiego**” pod redakcją **Tretera** zeszyt 49 (za październik) zawiera **Folkierskiego**: U podstaw dzisiejszej Francji”. — **Walsyewskiego**: Portrety pani **Vigée-Lebrun**. — **Barbasza**: Ze studiów nad rapsodami **Wyspiańskiego**. — **Claudela**: Poezje. — **Miscelanea** i **kronikę** obfitą. — Ponadto cztery **rotograviury** z dzieł **Vigée-Lebrun** i **Julj. Kossaka**. Szkoda byłaby wielka, gdyby — jak słuchy chodzą — to kulturalne pismo przestało wychodzić.

Romain Rolland, znakomity poeta francuski, zachorował ciężko. Stan jego zdrowia groźny.

Poradnik językowy, Zeszyt 10, (grudzień 1925) pojawił się i zawiera ustęp o ukończeniu rocznika 21-go tego pożytecznego pisma. **Pawłowski** art.: W sprawie nazw geograficznych. — Zapytania i odpowiedzi. — „Roztrząsania” **Rzewnickiego**. — Polskie słownictwo sportowe. — Spis wyrazów i zwrotów i in.

Scena i ekran.

Paderewski podbił na nowo **Amerykę**. Przed kilku tygodniami odbył się w Nowym Yorku koncert **Paderewskiego**, który z ośmiu odbytych w tym samym tygodniu w sali **Carnegie Hall** koncertów zdobył największy sukces. W olbrzymiej sali nie było ani jednego miejsca niezajętego, a dochód obliczają na 15 tysięcy dolarów (krzesła były w cenie 3 do 7 dolarów). Szczególnie zachwycona była publiczność wykonaniem utworów **Chopina** oraz sonaty **Waldsteina** **Beethowena**. Następny koncert ofiarował **Paderewski** na cele dobroczynne.

P. SStanisław Mitaszewski dotychczasowy kierownik literacki teatrów miejskich w Warszawie, zamianowany został pełniącym obowiązki generalnego dyrektora tych teatrów.

KURJER SZACHOWY

pod redakcją K. F.

Partje z turnieju o mistrzostwo Lwowa na rok 1925.

Gra hiszpańska.

Białe:	Czarne:	19. Hg 6 — e 4	19. b 4 × c 3
Bizub (1).	Wójcik (0)	20. b 2 — c 3	20. Wa 7 — e 7
1. e 2 — e 4	1. e 7 — e 5	21. c 3 — c 4	21. H d 8 — c 7
2. S g 1 — f 3	2. S b 8 — c 6	22. Wa 1 — e 1	22. K g 8 — h 8
3. G f 1 — b 5	3. a 7 — a 6		(przesunięcie w przedśmiernej subtelności)
4. G b 5 — a 4	4. S g 8 — f 6	23. h 2 — h 3	23. f 7 — f 5
5. S b 1 — c 3	5. G f 8 — c 5		(patrz ciąg poprzedni!)
6. d 2 — d 3	6. b 7 — b 5	24. H e 4 — f 4	24. G 7 — g 5
7. Ga 4 — b 3	7. h 7 — h 6	25. S f 3 × g 5(!)	25. S g 4 × e 5
8. G c 1 — e 3	8. G c 5 × e 3	26. S g 5 — e 5(!)	26. G c 8 × e 6
9. f 2 × e 3	9. d 7 — d 6	(Silna i wprawna ręka prowadzi białe wojsko do bezpardonowego zwycięstwa).	
10. 0 — 0	10. S c 6 — e 7	27. H f 4 × h 6+	27. K h 8 — g 8
11. d 3 — d 4	11. e 5 × d 4	28. G d 5 × e 5+	28. S e 5 — f 5
12. e 3 × d 4	12. 0 — 0	29. W f 1 × f 5	29. We 7 × e 6
13. e 4 — e 5	13. S f 6 — g 4	30. H h 6 × e 6	(wobec czego czarne poddają się).
14. H d 1 — e 2	14. d 6 × e 5		
15. d 4 × e 5	15. S e 7 — g 6		
16. H e 2 — e 4	16. c 7 — c 5		
17. G b 3 — d 5	17. Wa 8 — a 7		
18. H e 4 × g 6	18. b 5 — b 4		

NOTATKI I ODPOWIEDZI.

Turniej o mistrzostwo Lwowa za rok 1925 dał wynik następujący: pierwszą nagrodę, a z nią tytuł mistrza Lwowa otrzymał radca **Morawski**, drugą rejent **Popiel**, trzecią i czwartą dzielą pp.: **Knappeis** i **Friedmann**. — Nagrody piękności nie przyznano żadnemu z uczestników. Uroczyste rozdanie nagród odbędzie się w niedzielę, 20 b. m., o godz. 5 po poł. W turnieju tym odznaczyli się, oprócz wyżej wymienionych, reprezentanci Klubów akademickiego i technicznego pp.: **Kurkiewicz** i **Wójcik**, notujący po 8 i pół punktów, dalej pp.: **Meersand** i **Sokołowski** (po 8 punktów), prok. **Bizub** (7 i pół p.) i radca **Barusiewicz** (6 p.). Niedopisał tym razem niespodziewanie mistrz lat poprzednich **Homme**, a wymienić jeszcze wypada, że nie brał udziału w tym turnieju z powodu choroby zeszłoroczny mistrz Lwowa, **Funkenstein**.

Międzynarodowy turniej w Moskwie, który obudził zainteresowa-

nie całego świata, zakończył się zwycięstwem rosyjskiego mistrza **Bogolubowa**. Drugą nagrodę otrzymał znany powszechnie mistrz światowy, dr. **Lasker**, który niedopisał w ostatniej fazie turnieju, a trzecią dopiero nagrodę otrzymał również słynny mistrz światowy **Capablanca**, który odwrotnie opamiętał się niejako i poprawił w ostatnich partjach. Zwycięzca w tym turnieju **Bogolubow**, liczący lat 36, zdobył palmę pierwszeństwa już przedtem kilkakrotnie w różnych imprezach międzynarodowych. **Futurus**. Nie piszemy się na podobny program. Separatystyczne takie dążności byłyby według nas nietylko dla życia szachowego destruktywne, ale skompromitowałyby nas w dodatku przed resztą kulturalnego świata.

Korespondencję w sprawach szachowych prosimy adresować do Redakcji „Kurjera Lwowskiego” „Dział szachowy”.

— 00 —

DZIAŁ SZARADOWY.

Nagrody za trafne rozwiązanie piątej Szarady „Kurjera Lwowskiego” otrzymali:

- 1) Józef Androwski nauczyciel Nadwórna (Aleks. Błażejowski: Czerwony Błazen (opr.).
- 2) Wacław Mierziński naucz.

Kalinówka p. Strzeliska Nowe. (Jadw. Marcinkowska „W upalnym Sercu Wschodu”).

- 3) Jadw. Ujejska naucz. Zagórze p. Koniuszki Siem. ad Rudki. A. F. Ossendowski: „Orlica” (opr.).

Rozwiązań nadesłano 384.

Szarada szósta.

A	A	A	A
A	B	B	D
G	I	K	K
K	K	N	N
O	U	O	O
P	P	R	R
R	R	R	S
S	T	T	W

przedostatnie litery wszystkich słów czytane z góry na dół, utworzyły słowo złożone z ośmiu liter (czterozgłoskowe).

Warunki nadsyłania rozwiązań: Wziąć trzy odcinki uprawniające do udziału w losowaniu, które pojawiają się w najbliższych dniach „Kurjera Lwowskiego” nalepić je na kartce i nadesłać wraz z rozwiązaniem pod adresem: Redakcja „Kurjera Lwowskiego” (Dział Szaradowy) najdalej do dnia 30 grudnia b. r.

Z podanych liter utworzyć 8 słów cztero-zgłoskowych takich, ażeby czytane wprost i wspak miały znaczenie.

Słowa te należy ułożyć w takim porządku, jedno pod drugim, by

Reforma administracji państwowej.

Powołanie komisji trzech.

Warszawa, 19. 12. (Tel. wł.) Rada Min. powołała komisję złożoną z 3 członków, która opierając się na materiale zebranym przez komisarza oszczędnościowego i różnych innych projektach reorganizacji sy-

stemu pracy w urzędach państwowych opracować ma projekt, który służyć będzie jako podstawa dla domniemych reform systemu pracy w administracji państwowej. Prace komisji trwać będą 6 tygodni.

Wystąpienie posła polskiego w Izbie czeskiej.

Praga, 19. 12. (PAT.) W ciągu dyskusji przeprowadzonej w Izbie nad oświadczeniem rządowym, zabrał głos poseł Wolf (Polski Związek Ludowo-robotniczy). Mówca aprobuje program prac, przedłożony przez premiera i zapowiada współdziałanie w kierunku realizacji zamierzeń rządowych. Mówca omawia stosunki na Śląsku cieszyńskim.

gdzie w polskich gminach buduje się czeskie szkoły i zmusza robotników i polskich pracowników kolejowych do posyłania dzieci do tych szkół. Nie lepiej dzieje się z polskimi stowarzyszeniami. Ludność polska, w nadziei, że spełnione zostaną jej słuszne życzenia, stoi wiernie na gruncie państwowości republiki czeskoślowskiej (głos: wybornie).

Rząd niemiecki obawia się rozruchów.

Zamiar ogłoszenia stanu oblężenia.

Warszawa, 19. 12. (AW.) Według wiadomości z Berlina, rząd niemiecki poważnie zastanawia się obecnie nad możliwością ogłoszenia w Niemczech stanu oblężenia z powodu kryzysu gospodarczego i obawy

rozruchów. Bezpośrednim jednak powodem tego kroku ma być brak zaufania do policji. Rząd postanowił zwołać w tej sprawie konferencję premierów krajów związkowych.

Katastrofa w kopalni węgla.

600 górników zasypanych.

Londyn, 19. 12. (PAT.) W kopalni węgla w Birchenwold, w której zatrudnionych było 600 górników, wybuchła eksplozja. Dotychczas

wydobyto zwłoki jednego górnika z pośród 600 zasypanych. Pożar, który nastąpił skutkiem wybuchu, uniemożliwia akcję ratunkową.

Wiadomości telegraficzne.

Metropolita Szeptycki bawiący w Paryżu, złożył tam wizytę ambasadorowi Chłapowskiemu.

Świąteczne zasiłki dla bezrobotnych pracowników umysłowych. Ministerstwo pracy przeznaczyło 187.500 zł. na zapomogi świąteczne dla bezrobotnych pracowników umysłowych w szeregu miast. Zapomogi te rozdane zostaną przed świętami Bożego Narodzenia.

Burza na Bałtyku. Z powodu burzy na morzu zginęło 18 rybaków.

Rokowania polsko-czeskie. Z powodu odroczenia terminu przybycia delegacji polskiej rokowania czesko-polskie w sprawie uregulowania handlu między Polską a Czechosłowacją rozpoczną się dopiero w tych dniach.

Polsko-francuska grupa parlamentarna założona została w sejmie.

Trzęsienie ziemi w Australii. W Sydney odczuło silne trzęsienie ziemi, trwające około 5 do 10 sekund.

NADESLANE.

Komitet doradczy do spraw gdańskich.

Warszawa, 19. 12. (PAT.) Dnia 18 b. m. odbyło się pierwsze posiedzenie stałego komitetu doradczego do spraw gdańskich. Stały komitet gdański ma na celu ujednolicienie akcji rządowej wobec w. m. Gdań-

ska oraz uzgodnienie zarządzeń ministerjalnych, dotyczących bezpośrednio lub pośrednio stosunków polsko-gdańskich. W skład komitetu weszli przedstawiciele poszczególnych ministerstw.

ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W MAKĘ.

Warszawa. (Tel. wł.)

Minister spraw wewn. Raczkiewicz oświadczył w wywiadzie dziennikarskim, że rząd przedsięwzięcie wszelkie kroki celem natychmiastowego zaopatrzenia tych ośrodków, w których odczuwać się daje brak maki. Będzie to pierwszym krokiem rządu w akcji przeciw wzrastającej drożyznie.

NOMINACJA P. SOKALA.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 19 grudnia.

W dniu jutrzejszym podpisana będzie nominacja b. ministra pracy, Sokala, na stanowisko ministra rezydenta przy Lidze Narodów.

GEN. KONARZEWSKI SZEFEM ADMINISTRACJI ARMII.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 19 grudnia.

Prezydent Rzpltej podpisał nominację gen. dywizji Konarzewskiego na stanowisko szefa administracji armii

KOLEJARZE PROTESTUJĄ PRZECIW REDUKCJOM.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 19 grudnia.

Premier Skrzyński przyjął delegację związku zawodowego kolejarzy, która przedstawiła uchwałę związku, protestującą przeciwko redukcji płac. Delegacja udała się następnie do min. kolei Chądzyńskiego i min. skarbu Zdziechowskiego.

JAPONJA WSTRZYMA OFENZYWĘ POD MUKDENEM.

Londyn, 19. 12. (PAT.) Ze źródeł oficjalnych z Tokio donoszą, że dalsze operacje wojsk japońskich w Mandżurji ulegną przerwie skutkiem silnych mrozów. Z tego samego powodu armie chińskie, operujące pod Mukdenem, rozpoczęły rokowania o zawieszenie broni.

SROGA ZIMA W JUGOSŁAWJI.

Białogród, 19. 12. (PAT.) Wielkie mrozy nawiedziły królestwo S. H. S. Temperatura w Serajewie wynosiła wczoraj minus 27 st., w Kragujevacu minus 24. Na wielu liniach kolejowych potworzyły się zwały śnieżne.

DEKORACJA ATTACHES WOJSKOWYCH.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 19 grudnia.

W min. spraw wojsk. odbyła się dekoracja attaches wojsk. przy rządzie polskim. Gen. broni min. Żeligowski udekorował krzyżami komandorskimi orderu „Polonia Restituta” attache lotewskiego ppłk. Grinbergsa, estońskiego ppłk. Jacobsena oraz szwedzkiego ppłk. Axel v. Arbina.

APEL DO PODOFICERÓW REZERWY.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 19 grudnia.

Komitet organizacyjny centralnego związku podoficerów rezerwy zwraca się z apelem do wszystkich podoficerów rezerwy, aby w miejscu swego zamieszkania tworzyli organizacje podof. rezerwy.

ROKOWANIA GOSPODARCZE POLSKO-CZESKIE.

Praga, 19. 12. (PAT.) Wczoraj w ministerstwie spraw zagr. rozpoczęły się oficjalne czesko - polskie rokowania gospodarcze. Delegacja polska składa się z dyr. dep. min. przem. i handlu Ottona Węclawowicza i konsula polskiego w Pradze, Dunajewskiego. Pertraktacje prowadzone są w kwestii kontyngentów importowych do Polski.

AFERA SZPIEGOWSKA POSPISZIŁA.

Praga 19. 12. (PAT.) Tutejsza radiostacja komunikuje: W sprawie informacji, umieszczonych w prasie polskiej, jakoby we Lwowie aresztowano pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Rosji kapitana Pospiszila z czechosłowackiego sztabu generalnego, „Prager Tagblatt” dowiadyduje się, że chodzi tu widocznie o oszusta, albowiem kapitan Franciszek Pospiszil, jedyny oficer czechosłowacki noszący to nazwisko, bawi obecnie w Paryżu. Osobnik, aresztowany we Lwowie, nie jest obywatelem czechosłowackim.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: rzym.-kat. 4 Adw., gr.-kat. N. E. 28 po S. — Jutro: rzym.-kat. Tomasza apost., gr.kat. Pałapia pr.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Niedziela o 3:30 pop. „Zemsta”. Ceny niższe popołudniowe.

Niedziela o 7:30 wiecz. „Wilki”. Ceny niższe.

Poniedziałek 21 bm. „Tannhäuser”. Występ M. Sowińskiego. Ceny niższe.

Wtorek 22 bm. „Pan Minister”. Premiera. Ceny niższe.

TEATR NOWOŚCI.

Niedziela o 3:30 pop. „Dzikus”. Ceny niższe popołudniowe.

Niedziela o 7:30 wiecz. „Marietta”. Ceny niższe.

Poniedziałek 21 bm. „Panienka z magazynu”. Ceny niższe.

Wtorek 22 bm. „Marietta”. Ceny niższe.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO.

Niedziela o godz 4 popoł. „Grube ryby”. Gościnny występ jednowskiego. (Ceny niższe)

Niedziela o g. 7:30 wiecz. „Wilki w nocy”. Gościnny występ jednowskiego.

Poniedziałek „Wilki w nocy”. Ostatni występ jednowskiego.

Wtorek 22 bm. „Grube ryby”, 1-szy gość. występ Ign. Berskiego (ceny popularne).

Sroda i czwartek teatr zamknięty.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: Wieżenie oceanu — dramat. Dr. Jack — komedia.

Chimera: Syn Sahary, dramat.

Kopernik: Czerwony Jeździec.

Marysielka: „Sieroca dola” dramat.

„Nie dam się” komedia.

Lew: „Srogi Komendant Martens” dram.

— Teatr Wielki, daje dziś na popołudniowe przedstawienie po cenach niższych, arcydzieło komedii polskiej, „Zemsta” Aleks. hr. Fredry.

Wieczorem dramat Romain Rollanda „Wilki”. Ceny miejsc niższe.

— Teatr Nowości, daje dziś popołudniu, po cenach niższych, z powodu choroby p. Sznage — Andruszewskiej zamiast zapowiedzianej komedii „Dzikus”, sztukę Dynowa: „Śpiewak własnej niedoli”

Wieczorem atrakcja sezonu, operetka „Marietta”. Ceny miejsc niższe.

— Sprzedaż biletów na przedstawienia świąteczne, rozpoczyna się w dniu dzisiejszym, w niedzielę, w kasach teatralnych i w kasie miastowej (Księgarnia Polonickiego). W dniu Wigilii kasy teatrów czynne będą od 9-tej rano do 12-tej w południe, w pierwsze święto Bożego Narodzenia od godziny 10 rano do 12 w południe i od godziny 2 popołudniu do 9 wieczór.

— Dziś koncert wielkiej śpiewaczki Ady Sari w Kasynie miejskim, godzina 20-ta wieczór na dochód „Ochronki” Snopkowiek.

Mówią, że...

znowu pierwszy do apelu stanęli urzędnicy i oddają marne resztki złota, jakie im jeszcze pozostały, na pomnożenie skarbu państwa.

tymczasem nasze sfery rządzące dalej radzą jak tym urzędnikom jak najwięcej urwać pensji! To już jest naprawdę tragiczne!! Wieg niema u nas nikogo, koby ponosił ofiary, tylko urzędnik? Jakoś nie nie słyhać o redukcji dyjet poselskich, dotąd żaden poseł z tem nie wystąpił, jak również dotąd, żaden z tych „wybrańców narodu” nie ujął się za dolą urzędniczą, jakkolwiek przy wyborach padły na nich bardzo liczne głosy tych urzędników!! W tem składaniu grosza naprawdę wdrożenie jest jakiś pęd samozatrącania się, istotnego spalania się na ołtarzu ojczyzny publicznej, na co tak mało zwraca się tam, u steru, uwagi. Wszystko ma jednak swoje granice i może przysięść chwila, iż ten wyciskany jak cytryna urzędnik powie: „dosyć, już nie mam nic, już mnie nawet nie stać na luksus jedzenia, dajcie mi spokojnie umrzeć”.

rrr.

— „Pan Minister”, znakomita komedia współczesna, Stefana Krzywoszewskiego, ukaże się po raz pierwszy we wtorek, na scenie Teatru Wielkiego.

— Ceny ogromnie niższe do Teatru Małego będą w niedzielę popołudniu na świetną farsę Bałuckiego „Grube ryby” z gościnnym występem Jednowskiego. Wieczorem tego dnia „Wilki w nocy”. W poniedziałek ostatni gościnny występ Jednowskiego po cenach popularnych. Przedsprzedaż biletów od wtorku odbywać się będzie stale w biurze „Orbis” (kamienica Sprechera).

— Staraniem Tow. Dziennikarzy Polskich i Zawodowego Związku Literatów Polskich odbędzie się dziś uroczysta Akademia ku czci Władysława Reymonta, o godz. 12 w południe, w wielkiej sali ratuszowej, z prelekcją prof. dra Eugenjusza Kucharskiego o twórczości Reymonta. Recytację utworów Reymonta wygłosią pp Barwińska i Sosnowski, ponadto w uroczystości weźmie udział chór „Bard”, pod kierownictwem p. Stadlera.

— Koło pań T. S. L. chce ułatwić naukę tym osobom, którym za daleko jest chodzić do szkoły im. Staszica, otwiera kurs dla dorosłych alfabetek w szk. im. Konarskiego, przy ul. Sapiehy naprzeciw kościoła św. Elżbiety. Nauka rozpocznie się po świętach i będzie się odbywała tylko w niedzielę pop. Wpisy rozpoczynają się już 20 i 27 bm. od 4—5 w szkole żeńsk. Konarskiego.

— Związek adwokatów polskich. We wtorek dnia 22 bm. o godz. 18.30 odbędzie się w Sali Tow. Politechn. dalszy ciąg dyskusji poufnej co do stanowiska adwokatury wobec zmian, wywołanych spadkiem pieniędza.

— x o x —

Zamach morderczy w kawiarni „Republika” we Lwowie.

Lwów, 20 grudnia.

Wczoraj około godz. 13-tej w kawiarni „Republika” przy ul. Kościuszki zjawił się jakiś osobnik, który dobywszy z kieszeni noża rzucił się na zajętą tam muzykantkę Malwinę Dubrak i pchnął ją z całej siły w piersi, poczem w celach samobójczych rozciął sobie brzuch. Gospodarze, kelnerzy i goście rzucili się rannym na ratunek.

Wzywano policję i stację ratunkową. Lekarz pogotowia po przewidywanym zaopatrzeniu ran odwiózł owego osobnika do szpitala, zaś Malwinę Dubrak pozostawił opiece

domowej.

Wdrożone natychmiast śledztwo ustaliło, że osobnik ów Franciszek Jurik i. Durnak, pomocnik kancl. policji w Koszycach, chciał zamordować muzykantkę za zdradę małżeńską. — Jest ona jego żoną, lecz nie chcąc z nim żyć, uciekła do rodziców do Lwowa i tu zarabia jako muzykantka na życie.

Durnak podejrzewał, że utrzymuje ona stosunki z innymi mężczyznami.

Po wyleczeniu zostanie on oddany władzom sądowym.

Z targu.

Lwów, 20 grudnia.

Ceny nabiału: 1 l. mleka 40—45 gr., 1 kg. masła 5.80—7 zł., 1 kg. sera 1—1.40 zł.

Jarzyny: 1 kg. ziemniaków 10 gr., buraków 20 gr., marchwi 20 gr., cebuli 40 gr., pietruszka po 5 gr. sztuka, wazka chrzanu 50 gr., główka kapusty 20 gr.

Owoce: 1 kg. jabłek 20—80 gr., śliwek suszonych 1—2 zł., cytryny po 15—25 gr. sztuka.

Ryby po 5 zł. 1 kg.

Drób: kury po 2—4 zł., kaczki 3.80 do 5 zł., indyki 8—10 zł.

Choinki od 2 do 10 zł.

— Kasyno i Koło Lit. Art. urządza dla swych członków wspólny opłatek w dzień wigilii w czwartek 24 bm. o godz. pół do 1-ej.

Na listę uczestników zapisywać się można w Sekretariacie.

— Kasyno i Koło Lit. Art. urządza w dniu 31 bm. Wieczór Sylwestrowy, połączony z redutą. Dopuszczone wszelkie kostjmy i maski, albo strój wieczorowy. Atrakcją wieczoru, jedną z wielu, będzie sławna wróżka, która w sferach naukowych zagranicą, a i u nas w stolicy budziła podziw zdolnościami jasnowidzemi, a którą udało się Zarządowi pozyskać na ten wieczór. Wróżyc będzie bezinteresownie. Po czątek o godz. 20-ej, po godzinie 2-ej wstęp zamknięty. Bliższe szczegóły w Sekretariacie.

Z SALI SĄDOWEJ.

POWIELACZE BANKNOTÓW TYSIĄCDOLAROWYCH.

Lwów, 20 grudnia.

W dalszym ciągu rozprawy ukończono wczoraj postępowanie dowodowe, poczem podjęli przemówienie p. prokurator i obrońcy. — Wyrok ogłoszony będzie w poniedziałek o godzinie 12-tej.

Z kraju.

× Pięćdziesięciolecie Towarzystwa Naukowego w Toruniu obchodzone onegdaj. Inicjatorem założenia tego towarzystwa był znany podróżnik Zygmunt Działowski, uczestnik powstania z r. 1863. Towarzystwo ukonstytuowało się na zebraniu 16 grudnia 1875 w Toruniu, wybierając prezesem Ignacego Lyskowskiego. Obecnie prezesem Towarzystwa jest ks. Alfons Mańkowski. Towarzystwo wydało 31 roczników, 6 tomów zapisków i 20 tomów fontes (źródła). Prace zamieszczone w tych tomach mają poważne znaczenie naukowe. W ciągu półwiekowego istnienia zebrało Towarzystwo naukowe zasobne muzeum i bibliotekę.

× Ofiarą wypadku samochodowego padł 19 bm. w Warszawie poseł dr. Reich, prezes koła żydowskiego. Szofer najechał na drugie auto, skutkiem czego p. Reich doznał kilku kontuzji na twarzy.

× Fabrykę fałszywych jednodolarówek wykryto w Suwałkach. Herszta bandy fałszerzy Jasińskiego aresztowano i skonfiskowano maszynę drukarską i różne chemikalia.

× Fałszywe banknoty 20-złotowe i studolarowe pojawiły się w Krakowie i na prowincji. W Krakowie aresztowano G. Pechtera przybyłego z prowincji, który puszczał w obieg fałszyfikaty. W Kieleckim pojawiły się również fałszyfikaty 20-to złotowe.

Co się stało w mieście?

— Pożar w garażu kolejowym. Wczoraj o godz. 14.45 w garażu kolejowym obok warsztatów kolejowych głównych przy ul. Na Błonie wybuchł pożar. Wezwana straż pożarna ogień natychmiast ugasiła. — Powodem było złe zabezpieczenie przewodu kominowego.

— Włamanie przy ul. św. Piotra i Pawła. Z restauracji W. Hochmana przy ul. św. Piotra i Pawła 3, nieznani złodzieje po włamaniu się skradli wielką ilość wędlin, wódki i tytoniu wartości 800 zł.

— Aresztowano Stanisława Amałowicza l. 18 za kradzież sań na szkodę nieznanego narazie właściciela. Stanisława Woinarowskiego l. 22 zam. przy ul. Skarbkowskiej 25 za nieprawne pobieranie składek na kościół parafialny w Kostokolu. — Mariana Olszańskiego l. 38 bez zajęcia, zam. w Zamarstynowie l. 464 za włóczęgostwo.

— W wozach miejskiej kolei elektrycznej znaleziono: laski, cwikier, blok rysunkowy, teczkę na akty zawierającą dokumenty, torebkę zawierającą legitymację i drobną monetę.

Walka z oszukaństwem i spekulacją.

Dalsza akcja Oddziału walki z lichwą.

Lwów, 20 grudnia.

W dniu wczorajszym komisje lotne oddziału walki z lichwą w dalszym ciągu przebiegały miasto. — Ogółem wpłynęło do prokuratury przeszło 30 doniesień o oszustwo, lichwę lub brak cenników.

Na uwidocznienie zasługują następujące firmy: „Andree” konfekcja damska i męska pl. Mariacki 9. właściciel W. Starck; Izidor Gorne galanterja pl. Mariacki 8; Posament Jakób konfekcja damska Akademicka 2; H. Makarska skład wędlin pl. Krakowski; dalej piekarnie za oszustwo na wadze: Związkowa ul. Gródecka 55, A. Welken ul. Wodna 3; E. Gabel ul. Szpitalna 86; M. Onysko ul. Zyblikiewicza; N. Sochacki Zmieszenie 418; M. Buraczyński Zofji 5. — Po za tem wiele sklepów spożywczych i owocarni.

Na GWIAZDKE ZABAWKI

PIERWSZA KRAJOWA 738

Klinika LALEK

Lwów, Halicka 21. Tel. 27-04.

Okruchy.

Jankowi w odpowiedzi.

(Na nutę „Titina, ach Titina”)

Oj Janku, głupi Janku!
Woda jest dobra w dzbanku
lecz źle, gdy woda w głowie,
coż winni ci sędziowie?

Tak bywa, że ladaco
tak pisze, jak zaplaca
lecz sędziów niech nie tyka!
Gdzie słońce? gdzie motyka?

Kto podług siebie sądzi,
ten bardzo często zbłądzi,
kto sam jest ladajaki,
myśli, że każdy taki.

Co sędzia, to nie Janek,
co głowa, to nie dzbanek,
co me on, to nie dynia,
więc nie rusz go, gdyś św... iatły.

Zatę.

Kurjer ekonomiczny.

* **Sytuacja w przemyśle węglowym na polskim Górnym Śląsku** poprawiła się. Kopalnie ogłaszają, że **przyjmą 10.000 robotników do ładowania węgla**, przeznaczonego do wysłania za granicę.

* **Tylko za gotówkę.** Z Budapesztu donoszą do „Codz. Wiad. Ekonomicznych” że niewypłacone dotychczas przez importerów polskich sumy, należne młynom węgierskim za wysłaną w ciągu r. 1925 mąkę, sięgają dwóch milionów dolarów. Ponieważ dłużnicy polscy nie są w stanie uregulować tej sumy, młyny węgierskie postanowiły więc sprzedawać importerom polskim mąkę **tylko za gotówkę, płatną z góry.**

* **Fundusz bezrobocia na r. 1926.** Zarząd gł. funduszu bezrobocia przyjął następujący preliminarz na rok 1926: świadczenia dla bezrobotnych 15.662.400 zł., na zasiłki z akcji do-raznej 19.200.000 zł., razem więc **34.862.400 zł.**, świadczenia dla pozostałych bez pracy **pracowników umysłowych 4 milj. zł.**

KALKULACJA DOLAROWA.

Warszawa. (Tel. wł.).

W tych dniach odbędzie się **konferencja międzyministerjalna** w sprawie kalkulacji artykułów importowanych, za które kupcy i handlujący pokrywają rachunki w walutach obcych. Konferencja ma ustalić, w jaki sposób kupcy, sprowadzający towary zagraniczne, mają **przeprowadzać kalkulację** w okresie silnych wahań walutowych, nie wyzyskując takiej sytuacji ze szkodą społeczną.

DALSZE POLEPSZENIE BILANSU HANDLOWEGO.

Według prowizorycznego zestawienia danych, dotyczących naszego handlu zagranicznego, **w listopadzie r. b. wywóz wynosił 154.505 tysięcy złotych, przywóz zaś 84.497 tysięcy złotych**, — a więc przewyżka wywozu nad przywozem wyniosła z górą 70 milionów zł.

Jeżeli porównamy dane, dotyczące naszego handlu zagranicznego za ostatnie 5 miesięcy, to przekonamy się, że nasz bilans handlowy z miesiąca na miesiąc się **polepsza**: w lipcu r. b. wywóz wynosił 86.7 milj. zł., przywóz zaś 173.2 milj. zł., saldo ujemne bilansu handlowego wynosiło więc 86.5 milj. zł., w miesiącu tym nasz bilans handlowy osiągnął najwyższą cyfrę przewyżki przywozu nad wywozem. Miesiąc **sierpień** kształtował się już **korzystnie**: wywóz wynosił 104.4 milj. zł., przywóz zaś 115.4 milj. zł., saldo ujemne bilansu handlowego w miesiącu tym zmalało do 12 milionów zł.

Od września zaczyna się **zwrot na lepsze**: wywóz we wrześniu wynosił 108.8 milj. zł., przywóz zaś 72.8 milionów zł., saldo dodatnie bilansu handlowego wynosiło 36 milionów złotych. Październik dał dalsze znaczne polepszenie bilansu handlowego: wywóz wynosił 131.5 milj. zł., przywóz zaś 80.1 milj. zł., saldo czyste bilansu handlowego wzrosło do 51.4 miliony zł.

Ubiegły miesiąc listopad jest dalszym krokiem na drodze do polepszenia bilansu handlowego, daje bowiem — jak zaznaczyliśmy wyżej z górą 70 milionów zł. przewyżki wywozu nad przywozem.

Pierwsza dekada grudnia zapowiada, że i w bieżącym miesiącu **będziemy mieli czynny bilans handlowy.**

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja **zniżkowa**. Obrotów średni i tylko w dolarach.

Dolary amerykańskie 9.65 — 9.70; dolary kanadyjskie 9.40 — 9.45.

WYKUPNO ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

Wobec ukazania się w prasie mylnych informacji w sprawie rozłożenia na raty należności za **świadczenia przemysłowe (patenty)** na rok 1926, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż tryb nabywania wymienionych świadectw na rok 1926 nie uległ żadnej zmianie, oraz że **świadczenia te winny być bezwarunkowo wykupione** jednorazowo i w terminie ustawowym **tj. do dnia 31 bm.**

Zwraca się przytem uwagę na to, że władze skarbowe bezwzględnie przystąpią z dniem **2 stycznia 1926 r. do lustracji przedsiębiorstw**, a winni prowadzenia takowych bez świadectw przemysłowych ulegną karze grzywnien od 3 do 20-krotnej kwoty, nieuiszczonej za świadectwo. Nadto, w razie niewykupienia świadectwa w ciągu dni 14-tu od daty sporządzenia protokołu, władze skarbowe zarządzą **zamknięcie przedsiębiorstwa.**

BEZROBOCIE U KRUPPA.

Zakłady Kruppa w Essen, zwolniły ostatnio 3.000 urzędników i robotników. W najbliższym czasie ma nastąpić zwolnienie dalszych **1200 pracowników**. Wreszcie ma być zlikwidowany cały szereg oddziałów, przedewszystkiem **automobilowy** i jest projektowane **zredukowanie 14.000 pracowników**, czyli większa część obecnie zatrudnionych.

ANGIELSKI KAPITAŁ W POLSKIEM LEŚNICTWIE.

Prasa zagraniczna donosi, że jeden z największych polskich obiektów leśnych, **Klucz Mikasowski** mający 120.000 ha obszaru, został w tych dniach sprzedany warszawskiej spółce akcyjnej „Angohell”, utworzonej przez kapitał angielski.

CZERWONIEC SOWIECKI.

Giełda wiedeńska rozpoczęła notowania czerwonońca sowieckiego. — Kurs czerwonońca ustalono na **36.54**, co świadczy o znacznym obniżeniu wartości nominalnej waluty sowieckiej.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO”

Okradzenie cerkwi w pow. Rawskim.

Lwów, 20 grudnia.

W nocy z 18 na 19 b. m. wtargnęli nieznani sprawcy do cerkwi w **Chlewczanach** pow. Rawa Ruska i po doszczętnym spłodowaniu jej wynieśli **ogniotrwałą kasę** na sanie skradzione przedtem u Andrzeja Bielunia w Chlewczanach, poczem odjechali w kierunku Bełża. Następnego dnia zawiadomiony o wypadku posterunek P. P. w Rawie Ruskiej zarządził **pościg** za złodziejami. Pościg ten zakończył się jednak **fiaszką**. W lesie w drodze do Bełża znaleziono sanie **wraz z końmi i wypróżnioną już kasą**, ale za złodziejami ślad zaginął. Szkoda wynosi **kilka tysięcy złotych.**

KURJER SPORTOWY.

Zamówienia na kwatery w Sławsku na okres świąteczny przyjmuje Sekcja narciarzy I. L. K. S. Czarni we wtorek 22 i w środę 23 bm. w czasie od 6.30 do 7.30 wieczorem w lokalu klubu przy ul. Rutowskiego 8 I. p. Pierwszeństwo mają członkowie, którzy zapłacili już wkładkę na sezon bieżący, co również jest warunkiem do uzyskania **zniżek członkowskich.**

Program Sekcji Narciarzy I. L. K. S. „Czarni” na okres świąt Bożego Narodzenia w Sławsku obejmie **dwa czterodniowe kursy narciarskie** dla wprawnych i początkujących (pań i panów), początek obu kursów 26 bm. Prócz tego odbędą się zawody obejmujące bieg zjazdowy, bieg z przeszkodami, konkurs pięknej jazdy (slalon) dla pań i panów.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin (505). Godz. 20.30. Utwory poświęcone Bożemu Narodzeniu.

Wrocław (418). Godz. 20.15. Śląskie Boże Narodzenie.

Monachium (485). Godz. 19.30. Popularny koncert Związku koncertowego.

Rzym (425). Godz. 20.40. Wyjątki z opery „Lunaticzka” Belliniego.

Wiedeń (530). Godz. 20.00. „Rigoletto”, opera w 3 aktach Verdiego.

Moskwa (1450). Godz. 19.00. Koncert wokalo-instrumentalny. Godz. 21.10. Koncert orkiestry dzieci.

Do odbioru powyższych stacji aparaty i części do budowy aparatu sprzedaje firma **Kinofot**, Lwów, 3-go Maja 11a.

UDOSKONALENIE GŁOŚNIKÓW.

Młody wynalazca francuski wpadł na pomysł wypełniania większej części głośnika wodą. Woda dotyka membrany wibrującej z jednej strony i jest zamknięta z drugiej strony również **cieniątką membraną**. Dźwięk, przechodząc przez płyn, oczyszcza się podobno **znacznie** i pozbawiony jest szmerów, trzasków itp. domieszek, przeszkadzających czystości audycji.

GŁOS POLICJANTA Z POWIETRZA.

W ogrodzie publicznym w Sydney (Australia) umieszczone są na **wierzchołkach drzew** głośniki radjowe. Spacerujący są od czasu do czasu wzywani potężnym głosem do oszczędzania trawników, nierzucania papieru na drogi parku, lecz do skrzyń, do niezywania kwiatów i t. d.

Na podarki.

Narzędzia do robót **piętek** wprost z pierwszej ręki w garniturach i częściach. Drzewo do wyrzynania, piły, łeczki, wzory itd.

A. Schneider, Stanisławów Sapiieżńska 9. 227

FORTEPIAN pierwszorzędnej marki, krzyżowy, sprzedam okazjnie, Kopenika 26. parter oficyny Sklepiarski. 829

Dnia 31 grudnia odbędzie się **zabawa sylwestrowa**. Przez cały okres świąteczny odbywać się będą **codziennie** pod kierownictwem członków Sekcji **krótsze i dłuższe wyścigi**. Warunki śniegowe wedle ostatnich wiadomości **znakomite.**

KURS NARCIARSKI WE LWOWIE.

Sekcja Narciarzy Czarnych za wiadomiami, że **bezpłatny kurs narciarski**, urządzany przez SNC, **trwa codziennie**. Codziennie **zbiórka** pod Szkołą Przemysłową o godzinie **10 minut 30** i ćwiczenia do 13-tej na łączce treningowej w parku na **Żelaznej Wodzie** — aż do odwołania.

Prowadzący kurs udzielają również wszelkich porad co do sprzętu narciarskiego.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7.30.

Niedziela 20 grudnia 1925.

WILKI

(„MORITURI”)

Dramat w 3-ach aktach Romain Rollanda. Tłómaczenie Dra Józefa Brodzkiego

OSOBY:

Quesnel, komisarz Konwentu	Sosnowski
Teulier, komendant, członek Akademii Francuskiej	Żytecki
Verrat, komendant, maister rzeźnicki	Bielecki
D'Oyron, komendant, b. aryst.	Brzeski
Chapelas, generał, b. kupiec	Lochman
Vidalot, dowódca brygady, b. stajenny	Fertner
Buquet, pułkownik, b. pisarz i adwokat	Zebiński
Joan Amaol, chorąży, mieszczanin	Rzecki
Boucher, komendant	Wierzbicki
Szpieg, właściciel nadreński	Czaki
Gospodarz hotelu	Kalinowski
Oficer I	Koczyrkiewicz
Oficer II	Reiski
Żołnierz	Lewicki
Żołnierze rewolucji, tłum	

Rzecz dzieje się w Moguncji w roku 1793.

Reżyser: Józef Sosnowski.

TEATR NOWOŚCI.

Ceny **zniżone.**

Początek o godz. 7.30.

Niedziela 20 grudnia 1925

Marjetta

Operetka w 3-ach aktach R. Bodansky'ego i B. Hardt-Wardena Muzyka Waltera Kollo.

Tłómacz Wincentego Rapackiego (syna).

OSOBY:

Rene di Torelli	Kuligowski
Marietta, księżna Lavaray	Rylska
Margrabi Paolo Arancini	Szosland
Antonio del Fosco, ochmistrz dworu księżnej Lavaray	Szmid
Nicolo Tromboni, uliczny muzykant	Tatrzanski
Marietta, pomańczarka	Korabianka
Capistrani, dyr. kasyna	Kopczyński
Zambisi	Kowalski
Fredo, kelner	Hebenstreit
Detektyw	Szymański
Kamerdyner I.	Bykowski
Kamerdyner II.	Fried

Rzecz dzieje się w Rzymie, współcześnie.

Reżyser: Michał Tatrzanski.

Juljusz Meinl

poleca się

830

Szan. Publiczności

przy

zakupach świątecznych.

ZUPEŁNA WYSPRZEDAŻ FUTER

Kto nie ma jeszcze **FUTRA**, raczy poinformować się u firmy 827

LUDWIK MARK

SŁOWACKIEGO 2. — Tel. 26-83,

jak je nabyć można na dogodne raty.

Kursa naukowe „WIEDZA“
pod osobistym kierown. prof. Bogusława Butrymowicza
Kraków, Studencka 14.
przyjmują wpisy na drugie półr. roku szkolnego 1925/26.
Kursa obejmują:

- 1) Kursa maturalne: gimnazjum klasyczne, humanistyczne, neohumanistyczne i matematyczno-przyrodnicze 1-roczone i 2-letnie.
- 2) Kurs niższej szkoły średniej w zakresie 4-eh klas.
- 3) Kurs seminarjum nauczycielskiego 1-roczy i 2-letni.
- 4) Kurs szkoły handlowej jednoroczny i półroczny.
- 5) Analogiczne kursa pisemne wszystkich typów, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki, połączone zostały z Kursami zbiorowymi w Krakowie i prowadzone są przez uczących na powyższych Kursach profesorów szkół średnich równolegle z normalnym tokiem nauki tychże Kursów.

Na kursach „WIEDZA“ udzielają nauki tylko najwybitniejsze siły fachowe gimnazjów krakowskich od 5 do 6-ciu godzin dziennie.

Spis grono profesorów do przejrzania w sekretariacie. Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów (enic). Dla wojskowych i inwalidów 25 procent opustu. Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie. 1815

Marja Ludwika RZEPECKA

Lwów, Halicka 20, III. p.
artystyczna wytwórnia kwiatów poleca się
na KARNAWAŁ. 729

Samodzielny kupiec węgierski

liczący 37 lat, izr z przyjemnym wyglądem, z dobrze domu, z odpowiednią inteligencją, właściciel otwartego interesu na głównej linii Budapesztu, życzy sobie ożenić się z dziewczyną albo młodą wdową w odpowiednim wieku. Wymaga się około miljaru, albo odpowiednią realnością, które inwestowane zostaną w interesie. Łask. oferty pod „Agil 91.433“ do ekspedycji anonsów Józefa Schwarz, Budapeszt, Andrassy-utca 7. 809

FARBY
STANISŁAW ABL
Legionów 11. 8265

10 kilo jabłek

deserowych zł 10.—, kompotowych zł. 8.—.
wysyłam pocztą opłatnie za pobraniem.

Opakowanie zabezpieczone przed mrozami. Owoc własny wyborowy.

Adresować: St. Wójcikiewicz. Prozoroki, wej. Wileńskie.

Wszelkie nowości w materiałach wełnianych,
jedwabjach oraz kompletne wyprawy ślubne
poleca 678

T. FUHRMAN Skarbowska 23. I. p.

Wielki wybór
KILIMÓW GLINIANSKICH
oraz
Wyrobów KOSZYKARSKICH
poleca najtaniej

„KILIM GLINIAŃSKI“

Lwów 753

Halicka 5. — Filja: Kopernika 23.

Kocioł bez osadu kamiennego :-: Bezkonkurencyjny środek! :-:

(bez szkodliwych chemikali), który zapobiega radykalnemu osadzaniu się kamienia kotłowego jak również tworzeniu się nowego kamienia. System ten został opatentowany we wszystkich państwach kulturalnych, jest niedościgniony i pod gwarancją skuteczny a przede wszystkim tańszy aniżeli dotychczasowe sposoby. Osiągnięto znakomite rezultaty, oparte na pierwszorzędnym referencjach.

Licencję rozda się osobom rozporządzającym poważnym kapitałem, które wypracowywać się będzie w powyższym kierunku na dane okolice. — Oferty uprasza się pod Nr. 798 do administracji Kurjera Lw.

Gospodynio!

Szanuj ciężko zapracowany grosz swego męża! Nie niszcz bielizny — używaj tylko „najlepszego mydła do prania marki

„Lew“ wyrobu Lwowskiej Fabryki chemicznej „Tien“.

521

Baczność!

Gospodarstwo 48 mórg w tem 8 mórg łąki budynki masiwi murowane inwentarz 1 koń 2 krowy i porządki 3 pokoje i kuchnia. — Cena 6.000 złp. wpłaty 4.000 złp.

Gospodarstwo 83 morgi pszennej ziemi 11 mórg łąki, dom mieszkalny, 10 pokoi, 3 morgi ogrodu owocowego. Inw. 4 konie, 10 bydła porządki gospodarcze, od miasta pow. 5 klm. — Cena kupna 24.000 złp. wpłaty 15.000 złp.

Dom we wielkiej wsi 3 morgi ogrodu owocowego prowadzony jest interes spożywczy i rzeźnictwo, rzeźnia własna, — pierwszy dom z 5 pokojami i składem — drugi dom w podwórzu z 2 pokojami i kuchnią. — Cena kupna 8.000 złp.

Młyn parowy II piętro 2 pary walcy 700/500 gniotnik, maszyna do mielenia mąki, 2 pary kamieni, francuski śrutownik przemiał na dobę do 200 ctn. Dom mieszkalny i 2 morgi ogrodu. Cena 55.000 złp. wpłaty 30.000 złp. 803

Skład spożywczy w wielkiej wsi 10 mórg roli, 2 pokoje i kuchnia chlewy, stodoła na 5 lat do wydzierżawienia. Do objęcia za 2.000 złp.

Gospodarstwo 110 mórg, budynki murowane, dom mieszkalny, 5 pokoi i kuchnia bez inwentarza. Cena kupna 15.000 złp. wpłaty 8—10.000 złp. lub do wydzierżawienia na 12 lat.

Oprócz tego mam jeszcze więcej gospodarstw, restauracji, składów i t. d. do kupna i do wydzierżawienia. Zgłoszenia **Józef Tomaszewski Ostrów Wilk.** Kolejowa 41, telefon 200, 3 dom od kolei na prawo sklep spożywczy.

KAKAO HERBATA KAWA
SIBUNION 790

do nabycia wszędzie.
Ang Tow. SIBUNION LTD London. — Skład Hurtowy: Warszawa, Bielańska 18. Tel. 105-72.

Pracownia tapicerska
St. Onyszkiewicza Piekarska 14.

TEL. 35-14.

Poleca meble klubowe kryte skórą.
Roboty zlecone wykonywa starannie po cenach umiarkowanych. 766

PORCELANA, SZKŁO, : : : : CHINSKIE SREBRO i ALPAKA

bajecznie tanio u firmy

KAZIMIERZ LEWICKI

właśc.: JAKÓB i ALEKSANDER LEWICY 819

Lwów, pl. Marjacki 10.

Nauka i wychowanie.

SZKOŁA tańców Nowicki i Syn, Pańska 16, rozpoczyna kursa dla początkujących i nowoczesne, wpisy od godz. 4-tej. 630

STENOGRAFI wyucza wszystkich bezpłatnie, listownie: Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokołowska nr. 39. 591

Posady i prace.

UWADZE pp. Ziemiań, plebipotentów! Cegielnie, dachówkarnie, wapielniznam budować, prowadzić. Praktyka 25-letnia. Szukam kierownictwa, administracji, spółki Ceramic Lublin, skrzynka 75 767

AGENCI zdolni na całą Polskę we wsiach i na prowincji poszukiwani. Zysk zapewniony. Oferty kierować Warszawa, skrz. poczt. 592, 815

KONCYPIENT adwokacki, doktor praw poszukuje posady we Lwowie lub najbliższej okolicy. Dobrą praktykę przenosi nad warunki materialne. Odpowiedź pod „Tylko solidna kancelaria“ do Admin. „Kurjera Lw.“. 815

SŁUŻĄCA do wszystkiego poszukuje posady. Zgłoszenia pod „K. C.“ do administracji. 820

STARSA izrael. z konwersacją, niemiecką rozumiejąca szcicie i gospodarstwo przyjmie posadę w miejscu lub na wyjazd. Zgłoszenia do administracji „Kurjera Lw.“ pod „Konwersacja“. 828

ABSOLWENT wiedeńskiej szkoły przemysłowej oddział elektrotechn. posiadający 3-letnią praktykę poszukuje posady w elektrowni, tartaku i t. p. Pismo skierować na Rudolfa Sikorę, Cieszyń, Hohenheisera 13. 822

Różne.

ZAJĘCIE znajdują panie i panowie w każdej miejscowości. Dochód około 400 zł. miesięcznie. Bliższe informacje i okazy 10 gier różnych wysyła za pobraniem 4.50 zł. franko Wł. Wilak Poznań, Podgórną 10/29 B. 720

PAPUCZE, pantofle, berłaczę irp. poleca i wykonuje fabryka Wronowska 4. (boczna Kopernika). 822

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Złoczów na nazwisko Michał Kuszniur, urodz. 1898 Koszelice, pow. Przemyślany. 824

ZACHĘTA Salon sztuki, Legionów 7, **WYSTAWA GWIAZDKOWA**. Obrazy Augustynowicza, Fabijańskiego, Fałata, Janowskiego, Kamockiego, Zyguntowicza i wybitnych lwowskich artystów. Ceny znacznie niższe. Sprzedaż na raty 825

Kupno i sprzedaż.

FORTEPIAN krzyżowy pierwszorzędnej marki sprzedam. Kopernika 26, parter oficyny Skleniarski. 801

12 GIER za 5 zł. Niebo Piekło 0-40, Szach Polski 0-80, Czarny Piotrus 0-75, Wróżka 0-40, Flirt 1-25, Podróż po Polsce 0-40, Zbiorek zabaw 0-50, Karty czardziejskie 0-40, Skoczek 0-75, Król zabawy 0-50, Prawdziwe karty wróżbiarskie 1-25, Wyścigi 0-40. Pojedynczo lub wszystko razem 12 za 5 złotych i dodatek: „Męczenica“ (2-00) wysyła: **Wł. Wilak, Księgarnia, Poznań, Podgórną 10-29.** 722

CUKIERNIA

Pszczółka

Lwów, Rynek 27.

poleca na święta

Wszelkie wyroby w zakresie cukiernictwa wchodzące. Zamówienia uskutecznią się sumiennie. 816

Warstaty

mechaniczne 461

Stankiewicz, Lwów Franciszkańska 11, przyjmuje wszelkie remonty samochodów osobowych i ciężarowych.

Specjalność remontu silników. Roboty tokarskie — koła zębate. Spajanie autogennym. Wykonuję solidnie i po najniższych cenach.

BARDZO WYSOKI zarobek uboczny! (do 1.000 zł.). Praca łatwa w miejscu zamieszkania. Żadna agentura. Może podjąć się każdy. Zgłoszenia: „Rekord“, Częstochowa, ul. P. Marii 53. (Na odpowiedź załączyć znaczki 45 gr). 788

Mieszkania.

POMIESZKANIA maluje gustownie podług najnowszych wzorów zagranicznych i miejscowych dla P.T. Urzędników i Oficerów na 3 miesięczne raty, najtaniej. Firma I. M. Leichter znany Kłafien, malarz pokojowy 1898 Koszelice, pow. Przemyślany. 824

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetry: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologia 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar“ 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% drożej

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19, pod zarz. Z Kielbusiewicza.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.